

**TIỀN BẠC
VÀ SỰ ĐẦY
ĐỦ VỀ TÀI
CHÍNH CỦA BẠN**

Multicultural Women's
Health Services

**Tiền Bạc và Sự Đầy Đủ về Tài Chính của Bạn
2019**

Tác giả: George Hillary

Minh họa và thiết kế: Joana Partyka

Đơn vị tài trợ: Office of Multicultural Interests

Đơn vị phát triển: Ishaar Multicultural Women's
Health Services and Chloe Leow

MỤC LỤC

Giới thiệu	4
Thanh toán hóa đơn và lập ngân sách	6
Tiết kiệm	12
Tiền hưu bổng	17
Thuế	28
Khoản vay	31
Lập kế hoạch di sản	37
Quyền của bạn tại nơi làm việc	41

GIỚI THIỆU

Hãy gặp Aisha.

Aisha là một phụ nữ 31 tuổi, chuyển tới Perth bốn năm trước.

Aisha làm việc cho một công ty bất động sản và kiếm được \$25 mỗi giờ.

Cô ấy biết việc quản lý tiền bạc có thể rất khó khăn. Thậm chí đôi lúc còn gây căng thẳng. Aisha phải thanh toán các loại hóa đơn, bao gồm tiền thuê nhà, tiền điện và tiền mua thực phẩm.

Và, tất nhiên, cô ấy cũng muốn vui vẻ bên bạn bè và gia đình, chẳng hạn như ra ngoài ăn trưa và mua sắm. Nhưng tất cả các chi phí này có thể rất tốn kém.

Khi mới chuyển tới Perth, Aisha làm việc bán thời gian tại một nhà hàng. Lúc đó cô ấy đã kiếm được ít tiền hơn.

Do đó, việc quản lý các hóa đơn càng trở nên khó khăn hơn. Trải nghiệm này đã giúp Aisha có được những kỹ năng rất tốt trong việc quản lý tiền bạc.

Aisha biết rằng học cách quản lý ngân sách và đưa ra các quyết định tài chính thông minh cũng có thể tạo ra sự khác biệt lớn, ngay cả khi bạn chỉ làm việc bán thời gian.

Trong cuốn sách này, chúng ta sẽ theo chân Aisha trong quá trình sắp xếp các vấn đề tài chính. Chúng ta sẽ rút ra bài học từ các sai lầm của Aisha, và chúng ta sẽ nghiên cứu để hiểu đâu là cách tiếp cận tốt nhất để đưa ra các quyết định tài chính thông minh.

Sự đầy đủ về tài chính của bạn

Mục đích của cuốn sách này nhằm cải thiện sự đầy đủ về tài chính của bạn. Điều đó có nghĩa là đảm bảo bạn có sẵn ngân sách, giúp bạn chủ động tiết kiệm tiền, đảm bảo quỹ hưu bổng và bảo hiểm của bạn được thiết lập và giúp bạn lập kế hoạch di sản.

Và toàn bộ mục đích của việc tăng cường sự đầy đủ về tài chính của bạn là để giúp bạn được yên tâm. Bạn muốn có thể sống một cuộc sống hạnh phúc và đảm bảo mà không phải lo lắng về tiền bạc mỗi ngày.

Cuốn sách này sẽ giúp bạn lập kế hoạch một cách khôn ngoan và đưa ra các quyết định tài chính thông minh. Nhưng việc sống sao cho tiết kiệm vẫn là trách nhiệm của bạn. Nói cho cùng thì kế hoạch tài chính tốt nhất trên thế giới cũng có thể dễ dàng bị hủy hoại bởi thói quen chi tiêu hoang phí và các lựa chọn sai lầm.

Hãy chắc chắn rằng bạn chi tiêu một cách hợp lý. Chỉ chi tiền cho những thứ mà bạn thực sự cần. Thực chất việc quản lý các vấn đề tài chính của bạn không chỉ liên quan đến mình bạn; mà còn liên quan đến những người gần gũi với bạn. Bằng cách đưa ra các quyết định tài chính thông minh, bạn có thể hỗ trợ cho những người gần gũi với mình – cho dù đó là con cái, cha mẹ hay thậm chí là bạn bè của bạn.

Vấn đề quan trọng nhất trong cuộc sống chắc chắn không phải là tiền bạc. Nhưng việc quản lý tiền bạc tốt có thể làm cho cuộc sống của bạn dễ chịu hơn.

Cuối cùng, đừng nên cảm thấy bị áp lực khi đưa ra các quyết định tài chính, cho dù đó là mua bảo hiểm hay vay vốn. Không bao giờ cần phải đưa ra các quyết định tài chính nhanh chóng. Tốt nhất bạn nên đưa ra các quyết định tài chính thông minh một cách từ từ. Bạn lúc nào cũng nên đưa ra các quyết định tốt nhất cho bản thân.

Tôi hy vọng cuốn sách này mang đến cho bạn cơ hội tốt nhất để quan tâm đến sự đầy đủ về tài chính của mình. Một số chủ đề rất phức tạp, vì vậy đừng ngần ngại hỏi xin sự giúp đỡ từ những người xung quanh.

Như một phần trong cuốn sách này, tôi xin cung cấp cho bạn địa chỉ email của tôi để bạn có thể liên hệ với tôi và nêu lên các thắc mắc:
george@thecluelesseconomist.com.

Thông tin trong cuốn sách này mang tính tổng quát. Có thể tình hình tài chính của bạn sẽ khác với những gì được mô tả trong cuốn sách này. Điều quan trọng là bạn phải xem xét tình hình cá nhân của mình và xin tư vấn phù hợp trước khi đưa ra bất kỳ quyết định tài chính nào.

Aisha là một ví dụ dựa trên một mức thu nhập trung bình và một mức thu nhập hộ gia đình. Có thể sẽ có các chi phí khác tùy theo các cá nhân (học phí cho con cái, thú cưng, v.v.).

Cuốn sách này được thiết kế làm hướng dẫn chung và không nên được coi là cơ sở duy nhất cho bất kỳ quyết định tài chính nào bạn đưa ra.

CHƯƠNG 1

THANH TOÁN HÓA ĐƠN & LẬP NGÂN SÁCH

Khi nói đến việc duy trì ngân sách, bạn có trách nhiệm làm đúng theo kế hoạch chi tiêu của mình. Ngân sách của bạn có thể giúp tìm ra chi phí nào là thiết yếu và chi phí nào không quan trọng. Ví dụ: bạn phải trả tiền thuê nhà trong khi có thể mua quần áo mới vào lúc khác.

Hãy cùng xem Aisha lập ngân sách như thế nào:

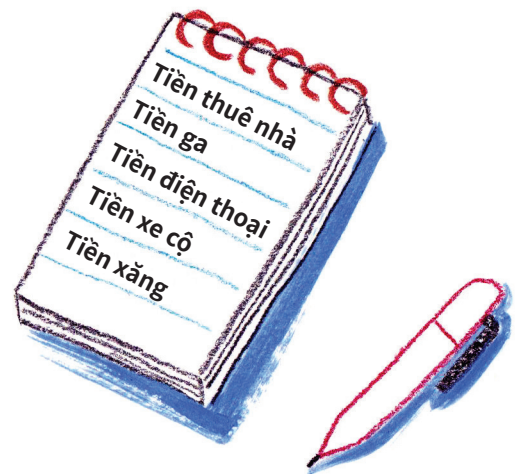
Aisha nhận lương hai tuần một lần.

Cô ấy biết rằng mỗi tháng cô ấy sẽ nhận được hóa đơn cho các chi phí sau:

- tiền thuê nhà
- tiền điện
- tiền ga
- tiền internet
- bảo hiểm xe hơi
- tiền điện thoại

Aisha cũng biết rằng cô sẽ phải thanh toán các khoản sau:

- đi mua đồ siêu thị
- tiền xăng
- chi phí phương tiện giao thông công cộng

Đây là các 'chi phí thiết yếu' mà Aisha phải trả. Do đó, Aisha cần ưu tiên các khoản thanh toán này trước khi cô ấy chi tiền cho những thứ 'thứ vị' khác, chẳng hạn như đi ăn nhà hàng và mua sắm quần áo.

Aisha biết chính xác một số hóa đơn trong các hóa đơn kể trên có giá trị bao nhiêu. Ví dụ: cô ấy biết tiền thuê nhà là \$800 mỗi tháng. Cô cũng biết tiền internet là \$60 mỗi tháng. Và phương tiện giao thông công cộng sẽ tiêu tốn \$80 mỗi tháng.

Tuy nhiên, giá trị của tất cả các hóa đơn còn lại có thể thay đổi. Ví dụ: hóa đơn tiền điện của Aisha sẽ thay đổi mỗi tháng tùy thuộc vào lượng điện cô ấy sử dụng. Nếu thời tiết đặc biệt nắng nóng, Aisha có thể sử dụng điều hòa nhiều hơn và hóa đơn tiền điện của cô sẽ tăng lên.

Vì 'không rõ' giá trị của một số hóa đơn nên Aisha phải chuẩn bị sẵn sàng để chi trả các chi phí khác.

Aisha quyết định lập một ngân sách. Ngân sách là danh sách thu nhập và các chi phí của Aisha. Ngân sách này cho phép cô ấy lập kế hoạch chi tiêu của mình.

Khoản đầu tiên Aisha tính là số tiền lương thực lĩnh mỗi tháng. Tiền lương thực lĩnh là khoản thu nhập của bạn sau khi trừ thuế và tiền hưu bổng (điều này sẽ được giải thích sau). Để làm điều này, Aisha xem hai phiếu lương trước đó để xem cô ấy nhận được bao nhiêu mỗi tháng:

THU NHẬP MỖI THÁNG

Tiền lương (sau khi trừ thuế và tiền hưu bổng):	\$3,207
TỔNG THU NHẬP:	\$3,207

Lưu ý quan trọng:
Mặc dù Aisha kiếm được \$25 mỗi giờ nhưng cô ấy sẽ chỉ nhận được \$18,50 mỗi giờ trong tài khoản ngân hàng vì phải trừ thuế và tiền hưu bổng. Điều này sẽ được giải thích sau.

Tiếp theo, Aisha tính toán các chi phí mỗi tháng. Aisha quyết định liệt kê các chi phí của mình theo thứ tự từ đắt nhất đến rẻ nhất, bắt đầu với tiền thuê nhà và kết thúc với hóa đơn tiền điện thoại.

Hãy nhớ rằng, đây là các chi phí mà Aisha phải trả mỗi tháng, như tiền thuê nhà, tiền mua thực phẩm và tiền điện. Aisha sẽ cân nhắc các chi phí 'vui chơi' khác sau.

CHI PHÍ MỖI THÁNG

Tiền thuê nhà	\$800
Tiền mua đồ tạp hóa	\$400
Tiền xăng	\$100
Tiền phương tiện giao thông công cộng	\$80
Tiền điện	\$75
Bảo hiểm xe hơi	\$75
Tiền mạng	\$60
Tiền ga	\$50
Tiền nước	\$50
Tiền điện thoại	\$40
Tổng Chi Phí	\$1,730

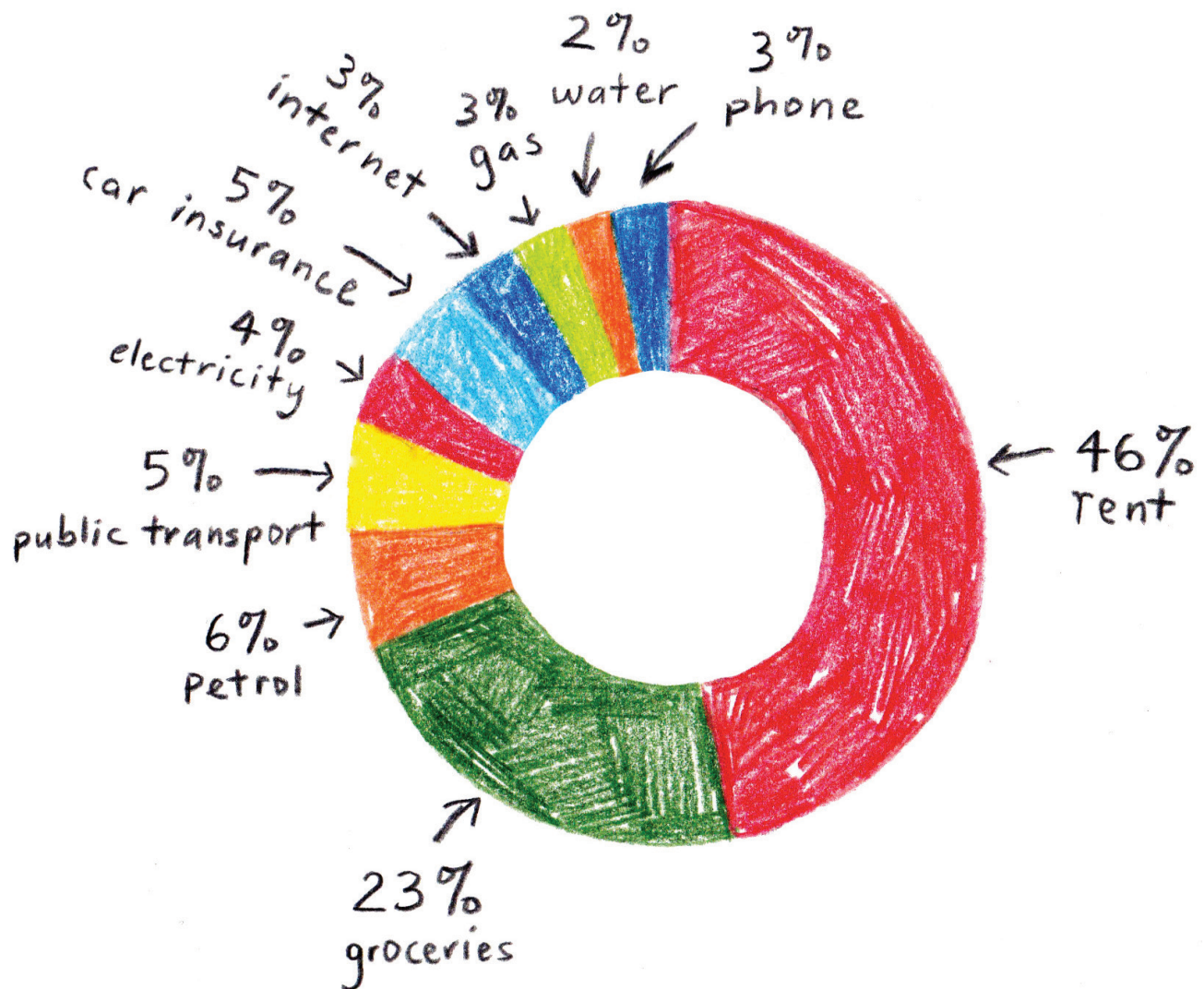
Cuối cùng, Aisha tính toán xem cô ấy còn dư tiền không. Aisha tính thu nhập của mình, và trừ đi các chi phí. May mắn thay, Aisha còn dư tiền! Với số tiền còn dư, Aisha có quyền lựa chọn tiết kiệm số tiền này hoặc chi tiêu một phần cho những thứ khác.

THU NHẬP MỖI THÁNG

Thu nhập trừ chi phí

\$1,477

Dưới đây là các chi phí của Aisha dưới dạng biểu đồ. Biểu đồ này giúp chúng ta dễ dàng thấy được khoản chi phí nào là lớn nhất; trong trường hợp này, tiền thuê nhà là khoản chi phí lớn nhất của Aisha.

Từ ngân sách mà chúng ta xem xét trước đó, chúng ta có thể thấy Aisha kiếm được \$3.207 tiền lương mỗi tháng. Chúng ta cũng thấy rằng Aisha chi tối thiểu \$1.730 mỗi tháng.

Điều này có nghĩa là mỗi tháng Aisha còn dư \$1.477. Số tiền còn dư này được gọi là ‘thặng dư’. Aisha có thể sử dụng khoản thặng dư \$1.477 này cho các chi phí khác hoặc tiết kiệm một ít.

Điều quan trọng là Aisha không tiêu hết số tiền còn dư bởi vì đôi khi sẽ phát sinh các chi phí không mong đợi. Ví dụ: xe của Aisha có thể bị hỏng hoặc tủ lạnh của cô ấy có thể ngừng hoạt động. Những thứ này sẽ cần phải được sửa chữa. Và nếu Aisha không có tiền để trả thì cô ấy sẽ cần phải vay tiền – điều này có thể mang tính rủi ro (và sẽ được thảo luận sau) – hoặc bắt đầu sống mà không có tủ lạnh hoặc xe hơi và điều đó sẽ rất khó khăn.

Aisha quyết định rằng cô ấy sẽ tiết kiệm một nửa số tiền thặng dư của mình mỗi tháng. Do đó, Aisha tiết kiệm \$738, khoản này có thể sử dụng để thanh toán các chi phí phụ trội.

Những mẹo giúp lập ngân sách:

Aisha biết rằng có thể sẽ rất khó để chi tiêu theo đúng ngân sách của mình bởi đôi khi giá cả có thể sẽ tăng. Ngoài ra, đôi khi Aisha muốn chi tiền cho những thứ khác như một bữa tối với bạn bè hoặc vé xem một bộ phim mới.

Chìa khóa để lập ngân sách hiệu quả là chịu trách nhiệm với bản thân. Điều này có nghĩa là tạo một kế hoạch và thực hiện theo đúng kế hoạch đó. Với ngân sách như trên của Aisha, cô ấy cũng có thể thêm các chi phí phụ trội như chi phí ăn nhà hàng, xem phim và mua sắm.

Một khi các chi phí phụ trội này được xem xét, Aisha sẽ nắm được rõ hơn mình sẽ còn dư bao nhiêu tiền.

Khi Aisha xem lại toàn bộ ngân sách của mình và quyết định rằng cô ấy sẽ tiết kiệm một nửa số tiền thặng dư của mình và tiêu nửa còn lại, cô ấy nhận ra rằng mình sẽ có \$738 để chi tiêu cho những thứ khác.

Mặc dù Aisha có số tiền này để chi tiêu nhưng điều quan trọng vẫn là chi tiêu hợp lý.

Một mẹo giúp chi tiêu hợp lý là không mua sắm cưỡng chế. Mua sắm cưỡng chế có nghĩa là nhìn thấy một cái gì đó lần đầu tiên và mua luôn.

Thay vào đó Aisha đưa ra một quy tắc cho bản thân rằng cô ấy phải cân nhắc hai ngày trước khi mua thứ gì đó. Ví dụ: Aisha nhìn thấy một đôi giày mà cô ấy rất thích. Nhưng thay vì mua ngay lập tức, cô ấy đã về nhà và viết nó ra bên cạnh ngân sách của mình. Sau đó, cô ấy có hai ngày để cân nhắc việc mua.

Sau hai ngày, Aisha nhận ra rằng cô ấy không cần đôi giày. Do đó, cô ấy quyết định không mua chúng. Đây là một mẹo hay để tránh mua thêm đồ.

Aisha đảm bảo rằng cô ấy cũng làm theo đúng kế hoạch chi tiêu bằng cách chỉ mua những thứ trong danh sách mua sắm. Bằng cách chịu trách nhiệm với bản thân và làm theo đúng kế hoạch, Aisha có thể giảm tổng thể các chi phí của mình.

NHỮNG ĐIỂM CHÍNH VỀ LẬP NGÂN SÁCH

- Chìa khóa để quản lý tiền bạc một cách thông minh là lập ngân sách.
- Bạn có thể dễ dàng thiết lập ngân sách của mình trên bảng tính Excel hoặc chỉ cần viết ra. Máy tính có thể giúp bạn tính ra tổng chi phí và số tiền bạn còn dư mỗi tháng.
- Cố gắng tiết kiệm một nửa số tiền thặng dư của bạn mỗi tháng.
- Bạn có thể tiêu nửa còn lại cho bất cứ thứ gì bạn thích. Tuy nhiên, hãy đưa ra các quyết định hợp lý.
- Làm theo đúng kế hoạch.
- Đừng mua sắm cưỡng chế luôn trong ngày. Luôn suy nghĩ về việc mua hàng trong hai ngày.

CHƯƠNG 2

TIẾT KIỆM

Để trở thành một người tiết kiệm giỏi đòi hỏi bạn phải thực hành. Cách tốt nhất để làm điều đó là tính toán số tiền bạn có thể tiết kiệm được mỗi tháng, sau đó đặt ra những kỳ vọng thường xuyên và có thể đạt được về số tiền bạn có thể tiết kiệm.

Hãy cùng xem Aisha tiết kiệm tiền như thế nào:

Theo ngân sách của Aisha, cô ấy có thể tiết kiệm \$738 mỗi tháng. Tuy nhiên không phải lúc nào điều này cũng khả thi. Thỉnh thoảng, Aisha có các chi phí phụ trội. Và điều đó hoàn toàn bình thường. Việc tiết kiệm tiền được thiết kế để phục vụ cho các hoạt động mua bán trong tương lai, cả theo kế hoạch và không mong đợi.

Hãy giả sử Aisha có thể tiết kiệm \$400 mỗi tháng.

Điều này có nghĩa là sau một năm cô ấy sẽ tiết kiệm được \$4.800! ($\$400 \times 12 \text{ tháng} = \4.800)

Điều quan trọng là Aisha quyết định xem cô ấy sẽ tiết kiệm số tiền phụ trội này như thế nào. Phần lớn mọi người thường tiết kiệm số tiền này trong 'tài khoản tiết kiệm' tại ngân hàng.

Tài khoản tiết kiệm tuyệt vời ở chỗ đó là một cách tốt để để tiền sang một bên. Hơn thế nữa, tài khoản tiết kiệm có lãi suất cao hơn. Tiền lãi là một cách tuyệt vời để tăng lượng tiền lên khi để trong ngân hàng. Chúng ta sẽ sớm tìm hiểu thêm về tiền lãi.

Aisha quyết định mở một tài khoản tiết kiệm tại ngân hàng của mình. Aisha có thể làm điều này theo cách trực tuyến hoặc đi đến một trong các chi nhánh của ngân hàng.

Aisha nhận thấy rằng ngân hàng của cô ấy có một vài loại tài khoản tiết kiệm:

- Một số tài khoản tiết kiệm phù hợp với những người không có nhu cầu rút tiền từ tài khoản tiết kiệm. Những người này chắc chắn rằng họ có thể để một phần tiền qua một bên mà không cần đụng đến.
- Các tài khoản tiết kiệm khác phù hợp với những người muốn có thể rút tiền thường xuyên. Những người này có thể không có nhiều tiền để qua một bên nhưng có thể không chắc chắn hơn về chi tiêu hàng ngày của họ.

Aisha muốn có thể rút tiền từ tài khoản tiết kiệm theo ý mình, vì vậy cô quyết định chọn tài khoản phù hợp. Ban đầu cô ấy có chút không chắc chắn nên cô ấy đã gọi cho ngân hàng để làm rõ. Ngân hàng của Aisha đã trao đổi chi tiết về tất cả các tùy chọn mà họ cung cấp.

Mỗi tháng, Aisha chuyển \$400 tiền tiết kiệm vào tài khoản tiết kiệm.

Cô ấy có thể đợi đến cuối mỗi tháng để chuyển \$400 vào tài khoản tiết kiệm của mình, hoặc cô ấy có thể chuyển dần dần trong tháng. Aisha quyết định rằng, vì cô được trả lương hai tuần một lần, cô sẽ chuyển \$200 vào tài khoản tiết kiệm của mình hai lần mỗi tháng.

Phần quan trọng nhất khi tiết kiệm là thường xuyên gửi tiền vào tài khoản tiết kiệm. Do đó, tiết kiệm là nhằm tạo các thói quen tốt.

Vì vậy, Aisha quyết định đặt lời nhắc trong điện thoại để chuyển tiền vào tài khoản tiết kiệm của mình. Cô ấy thấy rằng việc gửi tiền thường xuyên và theo các khoản nhỏ vào tài khoản tiết kiệm của mình giúp việc đó thêm phần khả thi.

Phần về tiền lãi

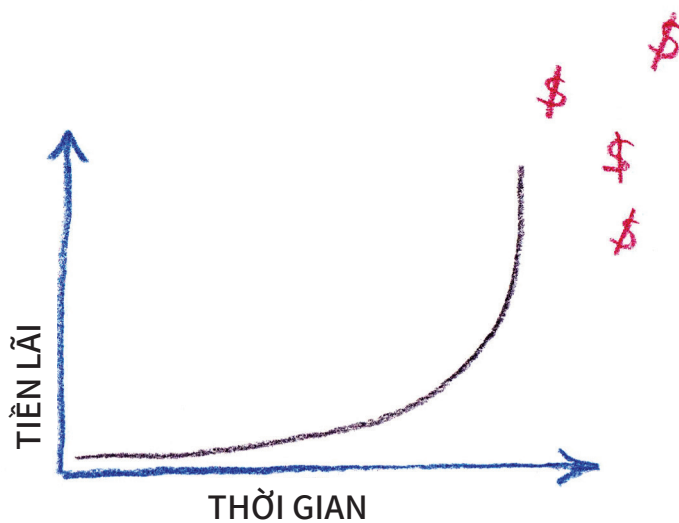
Sau khi Aisha đã tiết kiệm được một khoản kha khá trong tài khoản của mình, cô nhận thấy rằng mỗi tháng ngân hàng đều trả cho cô một số tiền. Khoản thanh toán này được gọi là tiền lãi.

Aisha truy cập vào trang web của ngân hàng để tìm hiểu về các khoản thanh toán tiền lãi.

Ngân hàng của Aisha đưa ra mức lãi suất 2% cho các tài khoản tiết kiệm của họ. Điều đó có nghĩa là ngân hàng sẽ trả cho Aisha một khoản thanh toán bằng 2% số tiền cô ấy tiết kiệm. Nó như thể ngân hàng đang trả tiền để Aisha tiết kiệm tiền!

Vì mục tiêu của Aisha là tiết kiệm \$400 mỗi tháng nên sau một năm Aisha nhắm mục tiêu tiết kiệm \$4.800 trong tài khoản tiết kiệm mới của cô ấy ($\$400 \times 12 \text{ tháng} = \4.800).

Nếu Aisha có \$4.800 trong tài khoản tiết kiệm, và ngân hàng trả cho cô ấy 2% thì có nghĩa là ngân hàng sẽ trả cho cô ấy \$96 tiền lãi mỗi năm! Bây giờ tổng số tiền của cô ấy sẽ là \$4.896.

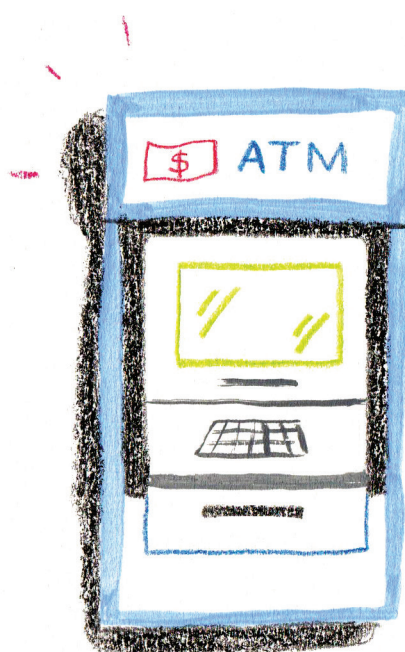
Nếu Aisha có thể tiếp tục tiết kiệm tiền, tài khoản tiết kiệm của cô ấy sẽ tăng lên và cô ấy sẽ nhận được các khoản thanh toán tiền lãi thậm chí còn nhiều hơn từ ngân hàng của mình.

Ví dụ: sau một vài năm tiết kiệm tiền, nếu Aisha có \$8.000 trong tài khoản tiết kiệm thì cô ấy sẽ nhận được \$160 tiền lãi từ ngân hàng mỗi năm, nếu lãi suất vẫn là 2%.

Nhưng trên thực tế, Aisha sẽ nhận được nhiều tiền lãi hơn chứ không chỉ là 2%!

Lý do cho điều này là bởi vì các ngân hàng trả tiền lãi hàng tháng. Điều này tạo ra một hiệu ứng được gọi là lãi kép. Chúng ta sẽ không thảo luận đầy đủ về lãi kép ở đây vì nó khá phức tạp. Điều quan trọng nhất mà Aisha cần hiểu là lãi kép giúp tài khoản tiết kiệm tăng lên nhanh hơn! Tuy nhiên, ngân hàng chỉ trả lãi kép nếu không rút tiền từ tài khoản tiết kiệm.

Để lấy ví dụ, lãi kép giống như một quả cầu tuyết lăn xuống một ngọn đồi: quả cầu tuyết càng lăn xa thì càng thu thập thêm nhiều tuyết và càng tăng kích thước. Quả cầu tuyết lăn càng nhanh thì kích thước càng lớn. Tài khoản tiết kiệm của bạn cũng tương tự như vậy, nhờ lãi kép.

Tiền lãi là gì?

Tiền lãi là chi phí vay tiền. Ví dụ: nếu bạn vay \$1.000 và lãi suất là 3% mỗi năm thì bạn sẽ cần phải trả 3% giá trị mà bạn đã vay mỗi năm. Trong trường hợp này, 3% của \$1.000 tương đương với \$30.

Ngoài ra, nếu bạn tiết kiệm được \$1.000 này tại ngân hàng và ngân hàng đưa ra mức lãi suất 3% thì ngân hàng sẽ trả cho bạn số tiền lãi là \$30.

Lãi kép là gì?

Lãi kép thực chất là một khoản thanh toán lãi cho các khoản thanh toán lãi. Trong trường hợp gửi tiền tiết kiệm tại ngân hàng, điều này có nghĩa là ngân hàng sẽ trả cho bạn một khoản thanh toán tiền lãi cho phần tiền lãi mà họ đã trả cho bạn.

Về cơ bản, điều này có nghĩa là số tiền của bạn tăng lên nhanh hơn nhiều.

NHỮNG ĐIỂM CHÍNH VỀ TIẾT KIỆM

- Để có thể tiết kiệm hiệu quả thì điều quan trọng là đặt ra các mục tiêu thường xuyên và thực tế. Sau khi đã lập ngân sách, bạn có thể tính toán số tiền bạn muốn tiết kiệm mỗi tháng. Sau đó, đặt lời nhắc trong điện thoại để bạn nhớ gửi tiền vào tài khoản tiết kiệm của mình mỗi tuần hoặc mỗi tháng.
- Hãy nhớ rằng: nếu bạn không biết cách thiết lập tài khoản tiết kiệm, bạn luôn có thể gọi cho ngân hàng của mình và họ có thể giúp bạn. Hãy nhớ giải thích tình hình của bạn cho ngân hàng để họ chọn tài khoản tiết kiệm phù hợp cho bạn. Ví dụ: bạn có cần rút tiền từ tài khoản tiết kiệm của mình không, hay bạn sẽ chỉ để tiền trong tài khoản?
- Hãy cẩn trọng: đôi khi các ngân hàng đưa ra một mức lãi suất giới thiệu chỉ tồn tại trong vài tháng. Mặc dù ban đầu nghe có vẻ tuyệt vời nhưng điều quan trọng là luôn phải hỏi xem liệu mức lãi suất đó có phải là mức lãi suất giới thiệu hay không. Đừng quên hỏi ngân hàng xem mức lãi suất có phải là mức lãi suất giới thiệu không.

CHƯƠNG 3

TIỀN HƯU BỔNG

Mỗi khi bạn được trả lương ở chỗ làm, tiền hưu bổng của bạn sẽ được tự động khấu trừ từ tiền lương và chuyển vào tài khoản hưu bổng của bạn.

Bạn có thể còn nhớ ở phần đầu cuốn sách rằng Aisha kiếm được \$25 mỗi giờ làm việc tại công ty bất động sản. Vì Aisha làm việc tám giờ mỗi ngày nên cô kiếm được \$200 mỗi ngày.

Aisha cũng làm việc năm ngày mỗi tuần vì vậy cô ấy kiếm được \$1.000 mỗi tuần. Tuy nhiên, khi được trả lương thì số tiền cô ấy nhận được trong tài khoản ngân hàng sẽ ít hơn số tiền này. Điều này là do bên sử dụng lao động của Aisha phải thực hiện thanh toán tiền hưu bổng cho cô ấy.

Tiền hưu bổng là một thành phần rất quan trọng trong toàn bộ nền kinh tế Úc. Và nó giúp biến Úc trở thành một đất nước tuyệt vời để sinh sống.

Hãy cùng xem Aisha xử lý phần tiền hưu bổng của mình như thế nào:

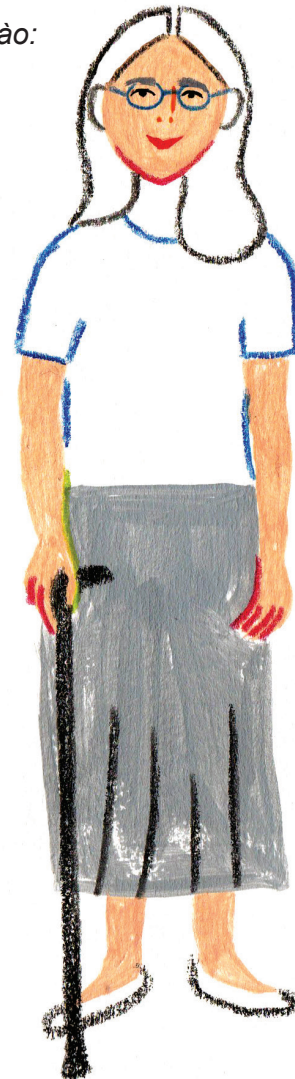
Tiền hưu bổng thực chất là các khoản tiết kiệm bắt buộc. Bạn còn nhớ rằng trước đó Aisha có thể chọn gửi tiền vào tài khoản tiết kiệm, nếu cô ấy còn dư tiền vào cuối tháng chứ? Tiền hưu bổng là một hình thức tiết kiệm khác.

Với khoản tiền hưu bổng, tiền sẽ tự động được trích từ tiền lương của Aisha. Đây được gọi là phần đóng tiền hưu bổng.

Aisha nhận ra điều quan trọng là phải có cả hai hình thức tiết kiệm: tài khoản tiết kiệm và tiền hưu bổng. Nói cho cùng hai hình thức tiết kiệm này phục vụ các mục đích khác nhau trong cuộc sống của Aisha.

Tài khoản tiết kiệm của Aisha là để dành cho các chi phí trong tương lai và cô ấy có thể sử dụng ngay bây giờ nếu muốn.

Tiền hưu bổng của Aisha chỉ dành khi cô ấy nghỉ hưu. Cô ấy không thể sử dụng khoản tiền này cho đến khi cô ấy già hơn – có lẽ khi cô ấy 67 tuổi.

Tuy Aisha không thích ý tưởng rằng cô ấy không được lựa chọn khoản tiền được trích từ tiền lương của mình nhưng tiền hưu bổng cũng có rất nhiều lợi ích.

Lợi ích chính là tiền hưu bổng giúp chúng ta nghỉ hưu khi về già. Tất cả chúng ta đều cần tiền để sống, và khi chúng ta già đi và không thể làm việc được nữa thì tiền hưu bổng sẽ giúp chúng ta vẫn có thể mua thức ăn, trả tiền thuê nhà và vui chơi.

Vậy tiền hưu bổng hoạt động như thế nào?

Chủ sử dụng lao động của Aisha trích 9,5% lương của Aisha và gửi vào tài khoản tiền hưu bổng.

Aisha quyết định tính xem bao nhiêu tiền được dành cho khoản tiền hưu bổng của mình:

- Aisha kiếm được \$2.000 mỗi hai tuần
- Chủ sử dụng lao động của Aisha trích 9,5% lương của cô ấy để trả tiền hưu bổng
- Do đó, chủ sử dụng lao động của cô ấy đóng góp \$190 vào tài khoản tiền hưu bổng của cô ấy mỗi hai tuần.
- Điều đó có nghĩa là mỗi năm, Aisha tiết kiệm được \$4.940!

Trong suốt cuộc đời, khoản tiền này có thể tăng thêm rất nhiều. Ví dụ: hơn hai mươi năm, Aisha sẽ tiết kiệm được \$98.800! Và phần hay nhất là tài khoản tiền hưu bổng của Aisha cũng được nhận lãi, vì vậy số tiền trong đó sẽ càng tăng nhanh hơn!

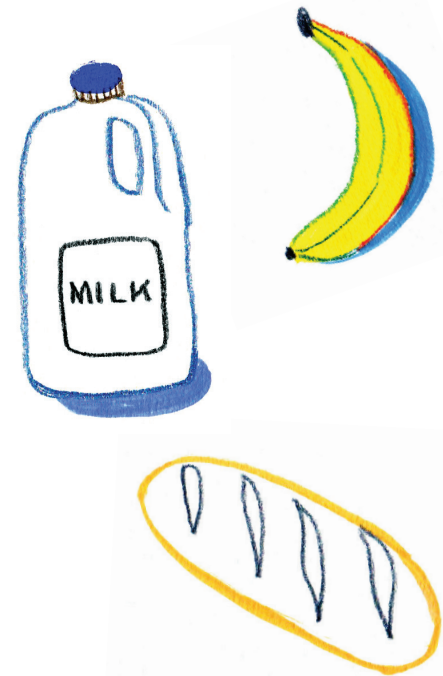
Trước đó Aisha đã tìm hiểu xem tiền lãi giúp tài khoản tiết kiệm của cô ấy tăng nhanh hơn như thế nào. Và điều tương tự cũng xảy ra với tài khoản tiền hưu bổng của cô ấy.

Aisha đã lên mạng để tìm hiểu xem các tài khoản tiền hưu bổng của cô sẽ tăng lên như thế nào khi có tiền lãi:

- Tiền hưu bổng được đầu tư vào các công ty trên khắp thế giới – bao gồm các công ty ở Úc như BHP và cổ phiếu ở Hoa Kỳ như Apple và Google.
- Việc dàn trải các khoản đầu tư của bạn trên toàn thế giới được gọi là đa dạng hóa. Đa dạng hóa cũng tương tự như câu nói ‘đừng cho tất cả trứng vào một chiếc giỏ, bởi vì nếu bạn đánh rơi chiếc giỏ thì bạn sẽ mất tất cả số trứng của mình’ – tiền hưu bổng của bạn không chỉ dựa vào một doanh nghiệp để hoạt động tốt.
- Nếu các công ty này hoạt động tốt, tiền hưu bổng của Aisha sẽ tăng lên!

Nhưng Aisha không cần phải lo lắng về việc đầu tư tiền của mình vào các công ty này, vì công ty hưu bổng sẽ giúp cô ấy làm điều đó.

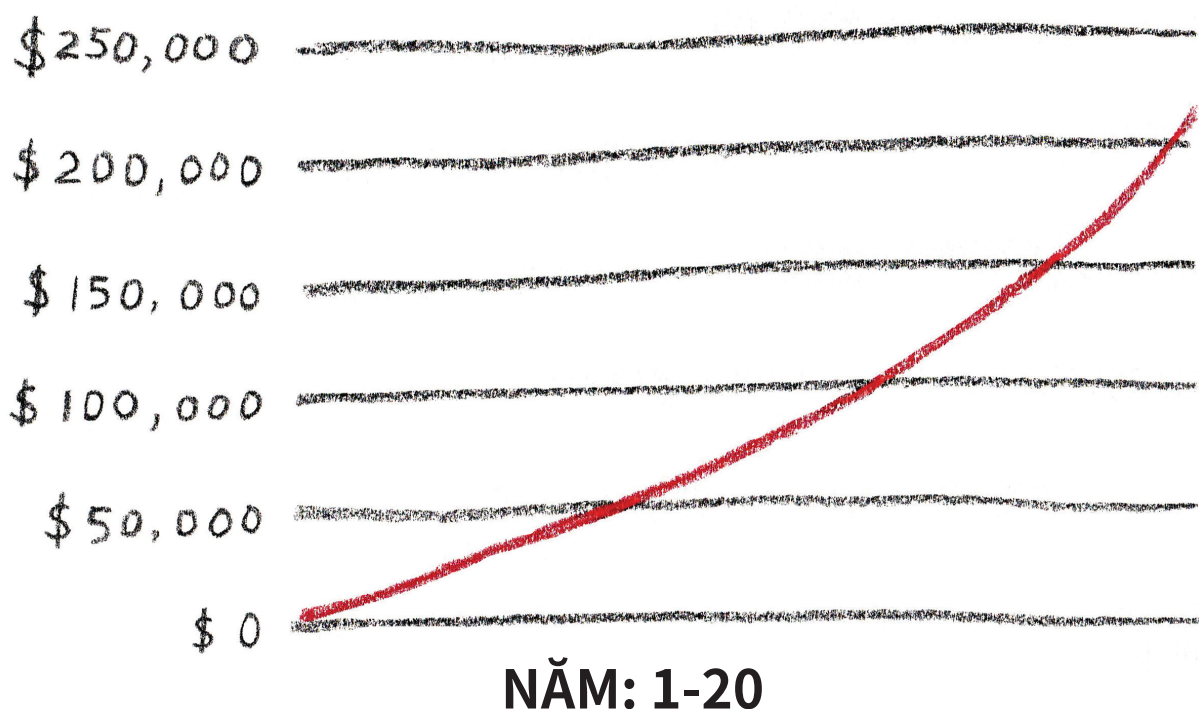
Trong suốt thời gian gửi tiền vào tài khoản tiền hưu bổng của mình, cũng như sự tăng trưởng về giá trị do đầu tư vào các công ty trên toàn thế giới, tiền hưu bổng của Aisha sẽ tăng lên đến mức có thể giúp cô ấy an tâm nghỉ hưu.

Ví dụ: Aisha đọc được trên mạng rằng tiền hưu bổng của cô được dự đoán sẽ tăng 7% mỗi năm. Điều đó có nghĩa là số tiền trong tài khoản tiền hưu bổng của Aisha sẽ tăng 7% mỗi năm. Aisha đã tính toán trước đó rằng chủ sử dụng lao động của cô ấy sẽ thêm \$4.940 vào tài khoản tiền hưu bổng của cô ấy mỗi năm.

Sẽ hơi khó để tính xem trong hơn 20 năm thì khoản tiền này sẽ là bao nhiêu. Nhưng một trong những người bạn của Aisha, Jessica, là kế toán và đã đề nghị giúp Aisha. Jessica giải thích rằng bằng cách thêm \$4.940 vào tài khoản tiền hưu bổng mỗi năm, cộng với mức tăng trưởng 7%, Aisha sẽ có thể tiết kiệm \$202.500 trong 20 năm!

Hãy cùng xem một biểu đồ:

TÀI KHOẢN TIỀN HƯU BỔNG CỦA AISHA

Biểu đồ này biểu thị tài khoản tiền hưu bổng của Aisha. Mỗi năm, chủ sử dụng lao động của Aisha thêm \$4.940 vào tài khoản tiền hưu bổng của cô ấy. Biểu đồ này cho thấy số tiền hưu bổng của Aisha tăng nhanh hơn vì nó đang tăng với mức lãi suất 7%.

NHỮNG ĐIỂM CHÍNH VỀ TIỀN HƯU BỔNG

- Tiền hưu bổng là một cách tuyệt vời để tiết kiệm. Điều cốt yếu là bắt đầu gửi tiền vào tài khoản tiền hưu bổng sớm, vì các khoản đầu tư cần có thời gian để tăng lên. Thời gian là yếu tố chính.
- Tiền hưu bổng cho phép bạn đầu tư tiền mà không phải lo lắng về việc tự đầu tư. Mỗi lần tiền được gửi vào tài khoản tiền hưu bổng của bạn, tiền sẽ tự động được đầu tư cho bạn.
- Tiền hưu bổng là một cách để đảm bảo bạn có đủ tiền khi nghỉ hưu. Tiền hưu bổng nhằm chăm lo cho tương lai của bạn.

Chọn quỹ hưu bổng

Khi Aisha bắt đầu làm việc tại doanh nghiệp bất động sản, cô ấy phải ký một số giấy tờ như:

- Hợp đồng làm việc;
- Giấy tờ có thông tin chi tiết về ngân hàng của cô ấy để trả lương;
- Mẫu chỉ định tài khoản tiền hưu bổng cho cô ấy.

Hầu hết các nơi làm việc sẽ đề xuất một công ty hưu bổng. Tuy nhiên, Aisha biết rằng mình có quyền chọn bất kỳ công ty hưu bổng nào mà cô ấy thích.

Aisha biết rằng điều quan trọng là lựa chọn một quỹ hưu bổng thích hợp. Bởi vì bên cạnh việc là một phần quan trọng trong kế hoạch nghỉ hưu thì tiền hưu bổng của Aisha cũng có thể giúp cô ấy duy trì bảo hiểm. Các tùy chọn bảo hiểm này sẽ được thảo luận sau.

Chủ sử dụng lao động của Aisha sẽ có thể giúp Aisha chỉ định công ty hưu bổng của cô ấy, và họ sẽ xử lý tất cả các khoản thanh toán vào tài khoản tiền hưu bổng của Aisha.

Tuy nhiên, Aisha sẽ chịu trách nhiệm chọn một quỹ hưu bổng. May mắn thay, điều đó rất dễ thực hiện!

Aisha đã xem một số quảng cáo trên TV nói về lợi ích của việc chọn một quỹ hưu bổng ngành, vì vậy cô quyết định tìm hiểu. Cách tốt nhất để Aisha làm điều này là vào trang web sau:

<https://www.industrysuper.com/>

- Aisha có thể xem xét các tùy chọn quỹ hưu bổng ngành có sẵn.
- Aisha sẽ có thể chỉ định xem liệu cô ấy có muốn bảo hiểm trong quỹ hưu bổng của mình không.
- Aisha cũng sẽ có thể chọn loại đầu tư cô ấy muốn.
- Aisha có những người bạn đã chọn quỹ hưu bổng 'bán lẻ' qua ngân hàng. Và Aisha biết rằng cô ấy cũng có thể chọn một quỹ hưu bổng 'bán lẻ'. Tuy nhiên, cô ấy hài lòng với việc chọn một quỹ hưu bổng ngành.

NHỮNG ĐIỂM CHÍNH VỀ CHỌN QUỸ HƯU BỔNG

- Bạn có thể chọn bất kỳ quỹ hưu bổng nào bạn muốn.
- Nơi làm việc của bạn sẽ lo việc gửi tiền vào quỹ hưu bổng cho bạn.
- Điều quan trọng là cũng phải xem xét các tùy chọn bảo hiểm có sẵn khi chọn một quỹ hưu bổng.

CÁC LIÊN KẾT QUAN TRỌNG ĐỂ CHỌN QUỸ HƯU BỔNG

- <https://www.industrysuper.com/>

Chọn các khoản đầu tư tiền hưu bổng và bảo hiểm

Khi Aisha chọn quỹ hưu bổng của mình, cô ấy sẽ cần đưa ra hai lựa chọn: loại đầu tư cô ấy muốn và loại bảo hiểm cô ấy cần.

Mới đầu thì điều này nghe có vẻ phức tạp. Tuy nhiên, các công ty hưu bổng có các 'lựa chọn mặc định'. Aisha nhận ra rằng cô ấy không biết nhiều về đầu tư. Vì vậy, cô ấy quyết định chọn tùy chọn đầu tư 'cân bằng mặc định'. Điều này làm cho quy trình trở nên dễ dàng hơn nhiều.

Aisha có một vài người bạn chọn lọc các khoản đầu tư hưu bổng của họ kỹ càng hơn.

Điều đó có nghĩa là cân nhắc một thứ gọi là 'trọng số rủi ro' cũng như cân nhắc những gì bạn nghĩ sẽ xảy ra với nền kinh tế toàn cầu. Nhưng đó là một câu hỏi khó trả lời. Để tích cực hơn trong việc lựa chọn các khoản đầu tư hưu bổng của mình, Aisha đã tìm thấy trang web sau: <https://www.moneysmart.gov.au/superannuation-and-retirement/how-super-works/super-investment-options>

Tuy nhiên hiện tại thì Aisha hài lòng với việc chọn tùy chọn ‘đầu tư mặc định’. Mục tiếp theo trong danh sách của Aisha là chọn bảo hiểm của cô ấy.

Aisha nhận ra rằng có bảo hiểm trong tiền hưu bổng của mình là một cách tuyệt vời để bảo vệ gia đình trong trường hợp cô ấy không còn có thể làm việc.

Tương tự như việc chọn các khoản đầu tư, việc chọn bảo hiểm của bạn nghe cũng có vẻ phức tạp. Nhưng các công ty hưu bổng có các tùy chọn mặc định để giúp mọi thứ trở nên dễ dàng hơn nhiều. Aisha nhận ra rằng cô ấy không biết nhiều về các hợp đồng bảo hiểm, vì vậy cô ấy lại chọn tùy chọn mặc định.

Aisha chọn một tùy chọn mặc định có ba loại bảo hiểm:

- **Bảo hiểm nhân thọ:** bảo hiểm được thiết kế để bảo vệ gia đình bạn về mặt tài chính trong trường hợp bạn qua đời.
- **Bảo hiểm khuyết tật toàn bộ và vĩnh viễn:** bảo hiểm được thiết kế để đảm bảo bạn có đủ tiền để chi trả viện phí và dịch vụ chăm sóc điều dưỡng trong trường hợp bạn bị khuyết tật. Ví dụ: bảo hiểm khuyết tật sẽ chi trả chi phí để thuê người chăm sóc cho bạn đồng thời cung cấp cho bạn tiền vì bạn sẽ không thể làm việc.
- **Bảo đảm thu nhập:** bảo hiểm được thiết kế để cung cấp cho bạn thu nhập trong trường hợp bạn phải ngừng làm việc trong thời gian bị chấn thương. Ví dụ: nếu Aisha bị ngã xe đạp và bị thương ở đầu, cô ấy có thể cần vài tháng để hồi phục. Trong trường hợp này, bảo hiểm bảo đảm thu nhập sẽ thanh toán một phần tiền lương của cô ấy.

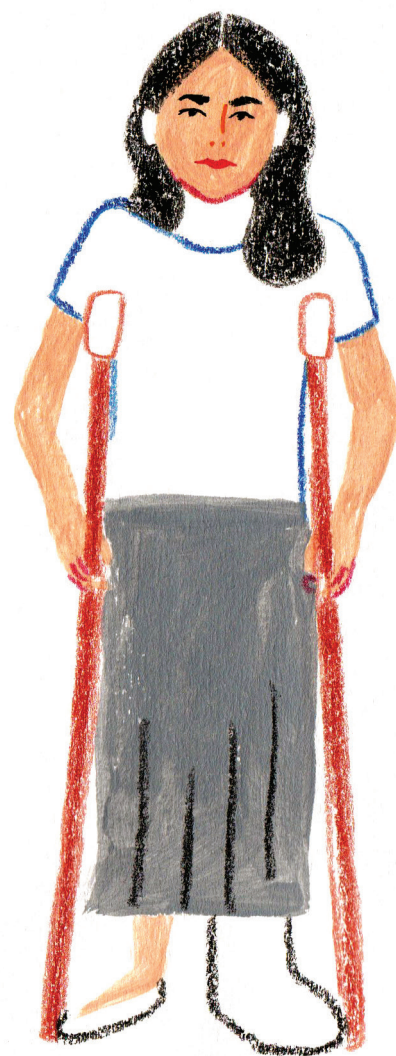
Mỗi loại bảo hiểm này sẽ được thanh toán từ tài khoản tiền hưu bổng của Aisha, vì vậy Aisha không phải lo lắng về việc tự thanh toán các hóa đơn này mỗi tháng.

Liên kết sau cung cấp thêm thông tin về bảo hiểm trong tài khoản tiền hưu bổng của bạn:

<https://www.moneysmart.gov.au/superannuation-and-retirement/how-super-works/insurance-through-super>

Aisha đã rất ngạc nhiên khi việc lựa chọn loại hình đầu tư và bảo hiểm của mình lại dễ dàng đến vậy. Trên thực tế, cô ấy thậm chí đã gọi cho công ty hưu bổng và hỏi họ một số câu hỏi về các loại bảo hiểm.

Tuy nhiên, cuối cùng thì Aisha vẫn phải tự chọn khoản đầu tư và bảo hiểm. Thật không may, công ty hưu bổng không thể đưa ra lời khuyên.

NHỮNG ĐIỂM CHÍNH VỀ LỰA CHỌN CÁC KHOẢN ĐẦU TƯ VÀ BẢO HIỂM

- Điều quan trọng là bạn phải chọn các khoản đầu tư tốt nhất cho mình. Cách dễ nhất để làm điều này là tìm ra trọng số rủi ro phù hợp với bạn. Ví dụ: một người khá lo lắng về những thay đổi của thị trường chứng khoán thường sẽ chọn một danh mục đầu tư rủi ro thấp. Một người rất thoải mái và hiểu biết về thị trường chứng khoán có thể chọn danh mục đầu tư rủi ro cao hơn. Các chứng khoán có trọng số rủi ro cao hơn có thể tăng trưởng nhiều hơn các chứng khoán có trọng số rủi ro thấp. Điều này được gọi là nguyên tắc cân bằng giữa rủi ro và tỷ suất sinh lợi. Sẽ có rất nhiều thông tin trên trang web của công ty hưu bổng của bạn.
- Tiền hưu bổng là một cách tuyệt vời để bảo vệ bạn và gia đình về mặt tài chính. Trong tiền hưu bổng, bạn có thể có bảo hiểm. Bảo hiểm này có thể hỗ trợ cho bạn và gia đình bạn trong trường hợp có chuyện xấu xảy ra.
- Các công ty hưu bổng có thể thảo luận tất cả các thông tin chi tiết này với bạn. Tuy nhiên, họ không thể cho bạn biết nên chọn khoản đầu tư hoặc bảo hiểm nào. Quyết định đó tùy thuộc vào mỗi cá nhân.

CÁC LIÊN KẾT QUAN TRỌNG ĐỂ CHỌN CÁC KHOẢN ĐẦU TƯ VÀ BẢO HIỂM

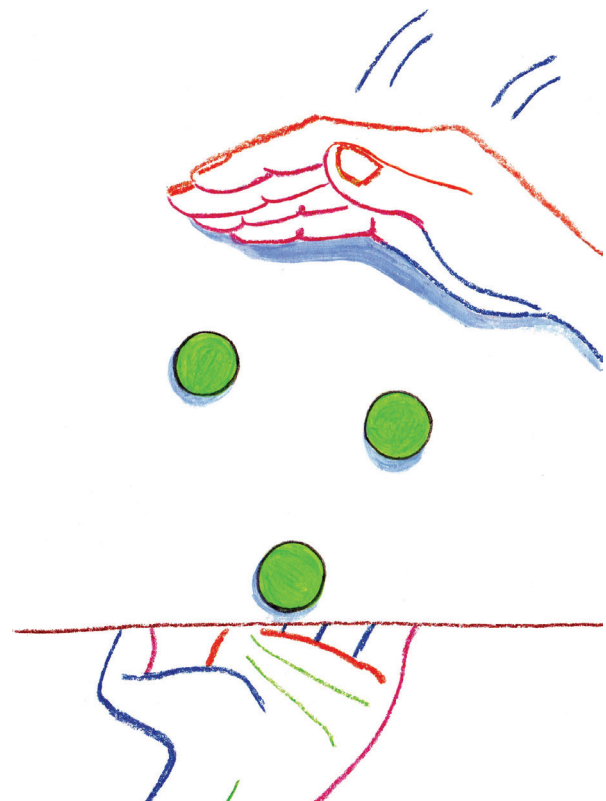
- <https://www.moneysmart.gov.au/superannuation-and-retirement/how-super-works/super-investment-options>
- <https://www.moneysmart.gov.au/superannuation-and-retirement/how-super-works/insurance-through-super>

Hợp nhất tiền hưu bổng của bạn

Aisha đã làm việc ở một vài nơi kể từ khi chuyển tới Perth. Và mỗi lần cô ấy bắt đầu một công việc mới, cô ấy lại sử dụng một quỹ hưu bổng khác. Mặc dù điều này là phổ biến nhưng lại không lý tưởng vì điều đó có nghĩa là bạn sẽ phải trả nhiều tập hợp lệ phí. Ngoài ra, tiền của Aisha sẽ tăng nhanh hơn khi được gộp lại tất cả, trái ngược với các tài khoản riêng lẻ.

Aisha quyết định rằng cô ấy muốn hợp nhất các tài khoản tiền hưu bổng của mình. Điều này có nghĩa là tìm tất cả các tài khoản tiền hưu bổng của cô ấy và đưa tất cả chúng vào một tài khoản tiền hưu bổng.

Aisha thấy rằng cách dễ nhất để làm điều này là liên hệ với quỹ hưu bổng hiện tại của cô và yêu cầu họ làm điều đó.

Nếu Aisha biết chính xác các quỹ hưu bổng khác mà cô ấy đã sử dụng trước đây, cô ấy có thể tự gọi cho họ và yêu cầu chuyển tiền vào tài khoản tiền hưu bổng hiện tại của cô ấy. Điều này đòi hỏi phải hoàn thành một số giấy tờ.

Vì vậy, Aisha đã quyết định rằng yêu cầu quỹ hưu bổng hiện tại hợp nhất tiền quỹ hưu bổng cho cô ấy là ý tưởng tốt nhất và dễ dàng nhất.

NHỮNG ĐIỂM CHÍNH VỀ HỢP NHẤT TIỀN HƯU BỔNG CỦA BẠN

- Gọi cho công ty hưu bổng của bạn và yêu cầu họ tìm các tài khoản tiền hưu bổng khác của bạn.
- Hợp nhất tiền hưu bổng sẽ giúp bạn tiết kiệm các khoản phí và giúp tiền hưu bổng của bạn tăng nhanh hơn!

Tiền hưu bổng có an toàn không và khi nào có thể sử dụng được?

Aisha đã biết được rằng hệ thống tiền hưu bổng mang lại cơ hội tốt nhất để tiền của bạn tăng lên nhiều hơn.

Tuy nhiên, tiền hưu bổng có an toàn không?

Tiền hưu bổng được nắm giữ trong một hệ thống tài chính có độ an toàn cao và được kiểm soát chặt chẽ, cũng như được bảo vệ bởi luật pháp của chính phủ. Về cơ bản, không ai có thể lấy tiền hưu bổng của bạn.

Tiền hưu bổng rất an toàn. Không ai có thể sử dụng tiền hưu bổng của bạn ngoài bạn. Vợ/chồng của bạn không thể sử dụng tiền hưu bổng của bạn nếu bạn ly hôn. Và con cái bạn cũng không thể sử dụng tiền hưu bổng của bạn. Tiền hưu bổng chỉ dành riêng cho bạn.

Cách duy nhất để người khác có thể sử dụng tiền hưu bổng của bạn là trong trường hợp bạn qua đời.

Tiền hưu bổng được thiết kế để chuẩn bị cho bạn nghỉ hưu, vì vậy quỹ tiền này không thể được sử dụng cho đến khi bạn chuẩn bị nghỉ hưu.

Chẳng hạn, Aisha 31 tuổi, sinh năm 1988. Để biết khi nào có thể sử dụng tiền hưu bổng của mình, Aisha đã truy cập trang web sau: <https://www.moneysmart.gov.au/tools-and-resources/calculators-and-apps/super-and-pension-age-calculator>

Aisha nhập tháng và năm sinh của mình vào 'máy tính' và biết được rằng cô ấy sẽ có thể sử dụng tiền hưu bổng của mình khi cô 67 tuổi.

Aisha vẫn có thể nghỉ hưu trước tuổi 67. Nếu Aisha cảm thấy rằng cô ấy có đủ tiền tiết kiệm trong tài khoản ngân hàng thông thường của mình, cô ấy có thể nghỉ hưu bất cứ khi nào cô ấy muốn.

Tuy nhiên, Aisha sẽ chỉ có thể sử dụng tiền hưu bổng của mình khi cô đến tuổi nghỉ hưu là 67 tuổi.

Thực chất bạn có thể sử dụng tiền hưu bổng của mình ở độ tuổi sớm hơn, nhưng điều này thường dựa trên khó khăn cá nhân, chẳng hạn như được chẩn đoán mắc bệnh nan y. Xem thêm thông tin tại đây: <https://www.ato.gov.au/Individuals/Super/Accessing-your-super/Early-access-to-your-super/>

NHỮNG ĐIỂM CHÍNH VỀ TIỀN HƯU BỔNG CỦA BẠN CÓ AN TOÀN KHÔNG VÀ KHI NÀO CÓ THỂ SỬ DỤNG ĐƯỢC

- Tiền hưu bổng là một cách an toàn và bảo mật để tiết kiệm tiền cho lúc bạn nghỉ hưu.
- Thông thường bạn không thể sử dụng tiền hưu bổng của mình cho đến khi 67 tuổi.

CÁC LIÊN KẾT CHÍNH VỀ TIỀN HƯU BỔNG CỦA BẠN CÓ AN TOÀN KHÔNG VÀ KHI NÀO CÓ THỂ SỬ DỤNG ĐƯỢC

- <https://www.moneysmart.gov.au/tools-and-resources/calculators-and-apps/super-and-pension-age-calculator>
- <https://www.ato.gov.au/Individuals/Super/Accessing-your-super/Early-access-to-your-super/>

Sử dụng tiền hưu bổng của bạn

Khi Aisha sẵn sàng nghỉ hưu, có một vài cách để cô ấy có thể sử dụng tiền hưu bổng của mình.

Thông thường nhất, mọi người nhận thu nhập của mình từ các khoản thanh toán nhỏ hàng tháng. Bởi vì tiền hưu bổng là để giúp bạn trang trải trong thời gian nghỉ hưu nên điều quan trọng là không sử dụng tất cả ngay một lúc.

Tuy nhiên, tiền hưu bổng không quy định số tiền rút tối đa. Vì vậy, thực chất Aisha có thể rút toàn bộ số tiền trong một lần. Nhưng điều này có nghĩa là Aisha sẽ không còn gì trong quỹ hưu bổng của mình. Đó là lý do tại sao việc rút các khoản tiền nhỏ hơn lại quan trọng.

Thực ra là có một mức tối thiểu mà bạn phải rút mỗi năm khi bạn đã nghỉ hưu. Khi bạn mới nghỉ hưu, mức tối thiểu sẽ là 4% tổng số tiền trong quỹ hưu bổng của bạn. Số tiền này có tăng lên khi bạn già đi.

Khi Aisha sẵn sàng nghỉ hưu và rút tiền từ quỹ hưu bổng của mình, cô ấy có thể liên hệ với nhà cung cấp quỹ hưu bổng của mình. Họ sẽ hỗ trợ cô ấy và thiết lập các khoản thanh toán thu nhập của cô từ quỹ hưu bổng.

NHỮNG ĐIỂM CHÍNH VỀ SỬ DỤNG TIỀN HƯU BỔNG CỦA BẠN

- Khi bạn đã sẵn sàng nghỉ hưu và nhận tiền từ quỹ hưu bổng, chỉ cần đơn giản là ký tên vào biểu mẫu. Nếu bạn gọi cho công ty hưu bổng của mình, họ sẽ gửi cho bạn biểu mẫu hoặc cho bạn biết cách tìm biểu mẫu trực tuyến.

Tiền trợ cấp dưỡng lão do chính phủ tài trợ

Úc có một hệ thống phúc lợi tuyệt vời để giúp đỡ mọi người khi về già.

Aisha biết rằng nếu cô không tiết kiệm đủ tiền để chi trả khi nghỉ hưu, Chính Phủ Úc sẽ cung cấp cho cô một khoản trợ cấp dưỡng lão. Khoản trợ cấp dưỡng lão do chính phủ tài trợ mà Aisha có thể nhận được phụ thuộc vào tình hình tài chính của cô ấy, chẳng hạn như số tiền trong quỹ hưu bổng của cô ấy và liệu cô ấy có sở hữu nhà hay không.

Aisha đã nghiên cứu trên mạng, trên một trang web của Chính Phủ Úc: <https://www.humanservices.gov.au/individuals/enablers/payment-rates-age-pension/39901>. Cô ấy thấy rằng mức trợ cấp dưỡng lão tối đa mà cô có thể nhận được khi nghỉ hưu là \$916 mỗi hai tuần. Điều này tương đương với \$23.816 mỗi năm, ít hơn số tiền Aisha kiếm được mỗi năm. Vì vậy, điều quan trọng là đảm bảo bạn tiết kiệm được nhiều tiền để bạn có thể tự trang trải trong thời gian nghỉ hưu.

Bạn có thể tìm thêm thông tin về cách nộp đơn xin trợ cấp dưỡng lão thông qua liên kết này:
<https://www.humanservices.gov.au/individuals/services/centrelink/age-pension/claiming>

NHỮNG ĐIỂM CHÍNH VỀ TIỀN TRỢ CẤP DƯỠNG LÃO DO CHÍNH PHỦ TÀI TRỢ

- Úc có một hệ thống tuyệt vời để hỗ trợ những người cần thêm tiền trong thời gian nghỉ hưu.
- Mức trợ cấp dưỡng lão tối đa mà bạn có thể nhận được với tư cách cá nhân là \$916 mỗi hai tuần (\$23.816 mỗi năm).

CÁC LIÊN KẾT CHÍNH VỀ TIỀN TRỢ CẤP DƯỠNG LÃO DO CHÍNH PHỦ TÀI TRỢ

- <https://www.humanservices.gov.au/individuals/enablers/payment-rates-age-pension/39901>
- <https://www.humanservices.gov.au/individuals/services/centrelink/age-pension/claiming>

CHƯƠNG 4

THUẾ

Bạn có nhớ trong chương trước chúng ta đã xem xét tiền hưu bổng sẽ được trích ra từ lương của Aisha như thế nào trước khi cô ấy được trả lương không? Tiền hưu bổng không phải là khoản thanh toán duy nhất được trích ra từ tiền lương của Aisha trước khi tiền đến được tài khoản ngân hàng của cô ấy. Chủ sử dụng lao động của Aisha cũng phải đóng thuế trước.

Mặc dù thuế không hẳn là chủ đề yêu thích của mọi người nhưng đó vẫn là một khía cạnh rất quan trọng của xã hội. Thuế giúp duy trì hoạt động của các bệnh viện, đảm bảo đường xá của chúng ta được xây dựng và chi trả cho các dịch vụ như lính cứu hỏa và cảnh sát.

Phương thức hoạt động của thuế là tất cả chúng ta đều phải nộp một khoản tiền thích hợp. Những người và doanh nghiệp kiếm được nhiều tiền phải nộp rất nhiều thuế. Những người và doanh nghiệp kiếm được ít tiền hơn sẽ nộp ít thuế hơn. Tất cả chúng ta đều phải đóng góp.

Hãy cũng xem tình hình thuế của Aisha:

Aisha biết rằng cô kiếm được \$25 mỗi giờ, vì vậy cứ mỗi hai tuần khi Aisha được trả lương, cô nghĩ rằng mình sẽ nhận được \$2.000 ($\$25 \times 8 \text{ giờ mỗi ngày} \times 5 \text{ ngày mỗi tuần} \times 2 \text{ tuần} = \2.000).

Tuy nhiên, khi Aisha tìm hiểu về tiền hưu bổng, cô biết được rằng chủ sử dụng lao động của mình sẽ đóng 9,5% tiền lương của cô vào quỹ hưu bổng, vì vậy, sẽ là \$190 mỗi hai tuần. Cũng như tiền hưu bổng, chủ sử dụng lao động của Aisha cũng sẽ đóng thuế. Vì Aisha đang kiếm được \$2.000 mỗi tuần, khoản tiền thuế phải đóng sẽ vào khoảng 15% tiền lương. Do đó, \$300 trong phần lương \$2.000 của cô ấy sẽ dùng để đóng thuế.

Vậy Aisha sẽ còn bao nhiêu?

- Aisha kiếm được \$2.000 mỗi hai tuần
- \$190 được đóng vào tài khoản tiền hưu bổng của cô ấy
- \$300 được dùng để đóng thuế.

Điều này có nghĩa là tiền lương 'thực lĩnh' của Aisha mỗi hai tuần là \$1.510. Tiền lương 'thực lĩnh' là khoản tiền bạn nhận được trong tài khoản ngân hàng của mình.

Trước khi Aisha bắt đầu làm việc, cô ấy cần phải đăng ký mã số thuế (TFN). Mã số thuế là cách để Sở Thuế Vụ Úc theo dõi thuế của mọi người. Đó là một yêu cầu quan trọng đối với những ai làm việc tại Úc.

Để đăng ký mã số thuế, hãy truy cập liên kết sau:

<https://www.ato.gov.au/Individuals/Tax-file-number/Apply-for-a-TFN/>

Khi Aisha bắt đầu làm công việc mới, cô ấy có thể quyết định có cung cấp mã số thuế của mình cho chủ sử dụng lao động hay không. Aisha không cần phải cung cấp mã số thuế của mình, nhưng chủ sử dụng lao động của cô ấy sẽ cần phải khấu trừ thêm thuế từ tiền lương của cô. Nếu Aisha bị khấu trừ thuế, cô ấy sẽ cần đợi cho đến khi hoàn thành tờ khai thuế trước khi có thể nhận lại.

Vì vậy, Aisha quyết định cung cấp mã số thuế của mình cho chủ sử dụng lao động. Chủ sử dụng lao động của cô ấy chỉ đơn giản là đưa cho cô một biểu mẫu để điền.

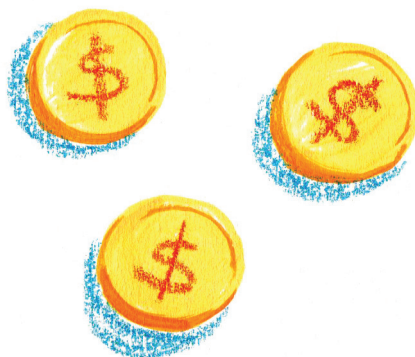
Và chỉ cần như vậy thôi. Chủ sử dụng lao động của Aisha có thể đóng thuế của cô ấy một cách hiệu quả. Và tuyệt nhất là Aisha không cần phải lo lắng về việc đóng thuế trong suốt cả năm. Việc này đã được chủ sử dụng lao động của cô ấy xử lý.

Tất cả những gì Aisha phải làm bây giờ là điền một tờ khai thuế mỗi năm một lần.

Aisha có thể nhờ một kế toán giúp đỡ về vấn đề thuế, hoặc đơn giản là truy cập myGov và tự nộp:

<https://my.gov.au/LoginServices/main/login?execution=e1s1>

- Trong cả hai trường hợp, Aisha sẽ cần biết mã số thuế của mình
- Nơi làm việc của Aisha sẽ cung cấp cho cô ấy một tài liệu nêu rõ cô ấy đã được trả bao nhiêu. Tài liệu này cũng sẽ nêu rõ số tiền thuế đã được chủ sử dụng lao động đóng thay mặt cho Aisha.
- Aisha cần đảm bảo rằng cô ấy cũng có chứng từ cho các khoản bảo hiểm y tế tư nhân, quyền góp hoặc đóng góp khác mà cô ấy đã thực hiện
- Hãy nhớ rằng, nếu bạn nộp tờ khai thuế qua myGov, bạn cần nộp chậm nhất vào ngày 31 tháng 10 hàng năm. Nếu không bạn có thể bị phạt.

NHỮNG ĐIỂM CHÍNH VỀ THUẾ

- Điều quan trọng là tất cả chúng ta đều phải đóng phần thuế của mình.
- Nếu bạn là nhân viên của một doanh nghiệp, thuế của bạn sẽ được đóng tự động từ tiền lương của bạn.
- Bạn có thể tự tính thuế suất của mình bằng cách sử dụng liên kết sau: <https://www.ato.gov.au/Calculators-and-tools/Host/?anchor=STC&anchor=STC#STC/questions>
- Bạn phải nộp tờ khai thuế mỗi năm. Bạn có thể nộp thông qua trang web myGov hoặc bạn có thể trả tiền thuế một kế toán. Mặc dù việc thuê kế toán có thể tốn thêm tiền, nhưng kế toán sẽ làm mọi thứ chính xác và đúng hạn. Họ cũng sẽ cho bạn biết bạn cần cung cấp giấy tờ nào.
- Cảnh giác với những trò lừa đảo thuế. Hàng năm tình trạng lừa đảo qua điện thoại luôn xuất hiện khi có ai đó gọi cho bạn và giả vờ là nhân viên của Sở Thuế Vụ Úc. Người này khẳng định rằng bạn chưa đóng thuế, yêu cầu bạn đóng thuế và đe dọa sẽ bắt giữ bạn. Sở Thuế Vụ Úc sẽ không bao giờ gọi cho bạn và yêu cầu đóng tiền. Tất cả những cuộc gọi này đều là lừa đảo.

CÁC LIÊN KẾT CHÍNH VỀ THUẾ

- <https://www.ato.gov.au/Individuals/Tax-file-number/Apply-for-a-TFN/>
- <https://my.gov.au/>

CHƯƠNG 5

KHOẢN VAY

Đôi khi, bất kể bạn có thể tiết kiệm được bao nhiêu tiền, những khoản phí không mong đợi có thể khiến bạn phải vay tiền. Khoản vay đơn giản là khoản tiền được một tổ chức tài chính, chẳng hạn như ngân hàng, cho bạn vay. Mặc dù các khoản vay có thể rất thuận tiện, nhưng điều quan trọng cần nhớ là các khoản vay phải được hoàn trả và chúng cũng có thể tạo ra các khoản tiền lãi trong thời gian vay. Ví dụ: nếu bạn vay \$5.000 với mức lãi suất 9% mỗi năm, và khoản vay và tiền lãi của bạn đáo hạn vào cuối năm, bạn sẽ phải hoàn trả \$5.000 cũng như \$450 tiền lãi.

Điều này có nghĩa là nếu bạn vay \$10.000 từ ngân hàng trong thời gian một năm với mức lãi suất 9%, bạn sẽ nợ ngân hàng \$10.900 vào cuối năm.

Mọi người thường sử dụng các khoản vay để trang trải các khoản thanh toán mà họ không có tiền để trả ngay lập tức. Mọi người vay tiền để trả tiền mua xe hơi, nhà cửa hoặc các khoản mua nhỏ hơn như tủ lạnh và máy giặt.

Hãy cùng xem Aisha quyết định liệu có nên vay tiền không như thế nào:

Sau khi Aisha đã tìm hiểu về cách thức hoạt động của các khoản vay, cô ấy nhận ra rằng điều rất quan trọng là phải cân nhắc giữa lợi ích và chi phí khi vay tiền. Hoạt động mua bán mà bạn sẽ thực hiện quan trọng đến mức nào? Bạn có thực sự cần phải mua ngay bây giờ không? Nếu câu trả lời là có thì khoản vay là một cách tuyệt vời để đảm bảo mua hàng trước khi bạn có đủ tiền. Tuy nhiên, điều rất quan trọng là không bị cuốn theo ý tưởng rằng khoản vay là một khoản tiền 'miễn phí'. Bạn sẽ phải trả nhiều tiền hơn cho một khoản vay về dài hạn.

Giờ đây Aisha nhận ra rằng bằng cách vay một khoản tiền để chi trả cho một thứ gì đó – chẳng hạn như một chiếc xe hơi – khoản vay có nghĩa là Aisha sẽ phải trả nhiều tiền hơn so với giá trị thực của chiếc xe. Ví dụ: nếu Aisha mua một chiếc xe trị giá \$10.000 và vay \$10.000 để thanh toán thì theo thời gian, số tiền mà cô ấy phải trả có thể lên tới \$15.000 khi trả hết khoản vay, tùy theo mức lãi suất là bao nhiêu.

Khi các khoản trả nợ vay kéo dài trong khoảng thời gian dài, ví dụ bốn hoặc năm năm, điều đó có nghĩa là bạn sẽ phải trả nhiều tiền lãi hơn. Bạn càng mất nhiều thời gian để hoàn trả khoản vay của mình thì bạn càng phải trả nhiều tiền lãi hơn.

Tiền lãi bạn phải trả thực chất là một khoản phí cho việc vay tiền. Ngân hàng coi 'hoàn trả lãi' là một phương thức để bồi thường cho rủi ro mà ngân hàng phải chịu khi cho vay tiền.

Vì Aisha đang muốn mua xe hơi nên cô ấy quyết định cân nhắc vay tiền. Vì vậy, Aisha quyết định đi gặp một nhà môi giới cho vay. Một nhà môi giới cho vay là người giúp bạn vay tiền để mua xe hơi, trang trải chi phí cá nhân hoặc kinh doanh.

Aisha được cho biết rằng số tiền có thể vay phụ thuộc vào tình hình tài chính của cô ấy. Số tiền này sẽ phụ thuộc vào việc cô ấy làm việc toàn thời gian, bán thời gian hay thời vụ.

Nếu Aisha thất nghiệp thì cô ấy vẫn có thể vay tiền. Tuy nhiên, điều đó sẽ phụ thuộc vào số tiền mà Aisha đã tiết kiệm trong tài khoản tiết kiệm của mình hoặc cô ấy có sở hữu một căn nhà hay không. Điều này được hiểu như là khoản đảm bảo để dự phòng cho khoản vay.

Từ góc độ của ngân hàng, họ rất sẵn lòng cho bạn vay tiền nếu bạn có việc làm vì việc làm sẽ là 'khoản đảm bảo' rằng bạn sẽ có khả năng hoàn trả khoản vay. Tương tự, nếu bạn sở hữu một căn nhà, ngân hàng sẽ sẵn lòng cho bạn vay tiền vì bạn có một 'tài sản hiện vật' để thế chấp. Trong trường hợp này, căn nhà của bạn sẽ là 'tài sản hiện vật'. Nhưng Aisha biết rằng điều này sẽ có rủi ro. Ví dụ: nếu cô ấy sở hữu một căn nhà và không có tiền để hoàn trả thế chấp, cô ấy có thể bị buộc phải bán căn nhà của mình.

Hoàn trả khoản vay

Người môi giới cho vay chấp thuận cho Aisha vay để cô ấy có thể mua xe hơi. Khoản vay có trị giá \$10.000. Bây giờ đã đến lúc Aisha nghĩ cách để hoàn trả khoản vay.

Aisha sẽ thực hiện ghi nợ trực tiếp từ tài khoản ngân hàng của mình để hoàn trả khoản vay. Mỗi tháng, tiền sẽ được tự động chuyển từ tài khoản ngân hàng của cô ấy sang để hoàn trả khoản vay. Đôi khi bạn sẽ không thể hoàn trả khoản vay bằng thẻ tín dụng. Bạn cần có tiền mặt trong tài khoản ngân hàng của mình để chi trả cho khoản vay.

Người môi giới cho vay nói với Aisha rằng điều quan trọng là đảm bảo cô ấy có đủ tiền trong tài khoản của mình mỗi tháng để có thể hoàn trả khoản vay. Đó là vì nếu Aisha không có đủ tiền để thanh toán một trong các khoản hoàn trả hàng tháng thì cô ấy sẽ thường xuyên phải trả một khoản phí cho ngân hàng. Khoản phí này sẽ không tính vào số tiền mà cô ấy đang nợ ngân hàng.

Điều quan trọng là Aisha có đủ khả năng trả đều các khoản hoàn trả của mình bởi vì nếu không, chi phí trả chậm và các khoản hoàn trả khoản vay của cô ấy có thể sẽ bắt đầu cộng dồn lại. Và Aisha có thể bị buộc phải bán chiếc xe hơi của mình để hoàn trả khoản vay.

Aisha sau đó sẽ thực hiện các tính toán với người môi giới cho vay để xác định số tiền mà cô ấy sẽ trả trong suốt thời gian vay. Những tính toán này khá phức tạp. Nhưng tất cả những gì Aisha cần hiểu là cô ấy sẽ hoàn trả \$13.000 trong suốt thời gian vay. Điều này có nghĩa là sau 5 năm, Aisha sẽ phải trả \$13.000 để mua chiếc xe trị giá \$10.000 vào thời điểm hiện tại.

Bài học rút ra là việc vay tiền có nghĩa là bạn phải trả nhiều tiền hơn về dài hạn cho những thứ bạn muốn mua hôm nay.

Nhưng đối với Aisha, điều đó hoàn toàn bình thường. Bởi vì cô ấy cần mua một chiếc xe hơi. Vì vậy, việc phải trả thêm tiền trong suốt thời gian vay là thích đáng.

Vay ngắn hạn và vay nóng

Các khoản vay ngắn hạn và vay nóng ngày nay rất phổ biến. Các công ty cung cấp các khoản vay nhanh chóng và dễ dàng, đôi khi là thông qua một ứng dụng điện thoại. Các khoản vay này có thể được phê duyệt trong vòng một giờ và bạn sẽ nhận được tiền trong tài khoản ngân hàng của mình ngay lập tức. Điều này nghe có vẻ tuyệt vời. Nhưng sự thật là các khoản vay này rất đắt đỏ.

Hãy cũng xem Aisha xem xét các khoản vay ngắn hạn như thế nào:

Khi Aisha đang cân nhắc vay tiền mua xe hơi, cô ấy thấy một quảng cáo đề nghị cho vay nhanh lên tới \$15.000. Quảng cáo đó thực sự rất vui nhộn và khiến cho quá trình vay nghe có vẻ thực sự dễ dàng. Tất cả những gì Aisha phải làm là tải xuống một ứng dụng để đăng ký.

Nhưng Aisha đã trao đổi với một người bạn về các khoản vay ngắn hạn này. Vì vậy, cô ấy đã tra cứu trực tuyến để xem có thể tìm thấy những thông tin. Aisha đã tra cứu trên trang web Đường Dây Nóng về Nợ Quốc Gia: <http://www.ndh.org.au/Debt-problems-1/Payday-short-term-loans/Risks-of-payday-short-term-loans>

Aisha rất bất ngờ với những gì cô ấy tìm thấy. Mặc dù các khoản vay này có vẻ dễ dàng và đơn giản, nhưng sự thật là chúng rất đắt đỏ.

Aisha nhớ lại khi cô ấy đăng ký vay tiền mua xe hơi thì lãi suất được tính mỗi năm. Tuy nhiên, với các khoản vay ngắn hạn, lãi suất được tính hàng tuần hoặc hàng tháng. Điều này có nghĩa là số tiền trả lãi cao hơn rất nhiều. Aisha nhận ra rằng vì lãi suất được tính hàng tháng nên lãi suất tổng thể có thể cao hơn 50% mỗi năm, so với 10% cho khoản vay mua xe hơi của cô.

Ngoài ra còn có các khoản phí cao cho các khoản hoàn trả chậm.

Aisha nhận ra rằng các khoản vay ngắn hạn này chỉ nên được thực hiện trong trường hợp khẩn cấp. Tốt hơn là không bao giờ nên thực hiện các khoản vay này.

Thẻ tín dụng

Thẻ tín dụng có mặt ở khắp mọi nơi. Dường như mọi người đều sử dụng thẻ tín dụng! Mặc dù chúng là phổ biến, nhưng điều quan trọng là đừng quên rằng thẻ tín dụng cũng tương tự như các khoản vay. Khi bạn sử dụng thẻ tín dụng thì có nghĩa là bạn đang sử dụng tiền của ngân hàng – và sau đó bạn phải hoàn trả cho ngân hàng. Nếu bạn không trả tiền cho ngân hàng đúng thời hạn thì bạn phải trả lãi cho các giao dịch mua hàng của mình, tương tự như các khoản vay.

Hãy cùng xem Aisha đăng ký làm thẻ tín dụng như thế nào:

Aisha quyết định sẽ đăng ký làm thẻ tín dụng. Một chiếc thẻ tín dụng có thể hữu ích vì một vài lý do. Nó có thể hữu ích khi bạn đi du lịch nước ngoài, để tích lũy điểm bay thường xuyên hoặc điểm mua sắm, mua hàng trực tuyến và vay tiền nhanh từ ngân hàng.

Aisha đã đọc một số thông tin về thẻ tín dụng. Và một khía cạnh dường như quan trọng nhất cần nhớ về thẻ tín dụng là: sử dụng thẻ tín dụng cũng giống như vay tiền từ ngân hàng. Số tiền bạn tiêu từ thẻ tín dụng phải được hoàn trả – giống như hoàn trả một khoản vay.

Aisha nhận thấy rằng việc đăng ký làm thẻ tín dụng rất dễ dàng. Hầu hết các công tác đăng ký được thực hiện trực tuyến, và sau đó cô ấy phải gửi một mẫu có chữ ký cho ngân hàng.

Aisha quyết định đặt hạn mức thẻ tín dụng của mình. Hạn mức của Aisha là \$1.000. Hạn mức được thiết kế để bạn không tiêu khoản tiền trong thẻ tín dụng vượt quá số tiền mà bạn có thể hoàn trả.

Aisha đã nghe nói về việc mọi người tiêu hàng nghìn đôla trong thẻ tín dụng của họ và sau đó không đủ khả năng hoàn trả. Những người đó sẽ phải thanh toán rất nhiều khoản chi phí trả chậm và tiền lãi.

Một khía cạnh của thẻ tín dụng mà Aisha thực sự thích là nếu cô ấy cần tiền gấp, cô ấy có thể sử dụng thẻ tín dụng của mình thay vì đăng ký vay. Sau đó, tất cả những gì cô ấy phải làm là hoàn trả khoản tiền trong thời hạn do ngân hàng của cô ấy quy định. Thời hạn này thường sẽ là 30 hoặc 60 ngày.

Không phải tất cả bạn bè của Aisha đều sử dụng thẻ tín dụng. Nhiều người chỉ sử dụng thẻ ghi nợ. Thẻ ghi nợ được liên kết đơn giản với tài khoản ngân hàng và sử dụng tiền trong tài khoản ngân hàng của họ.

Thẻ ghi nợ là một cách an toàn để tiêu tiền, bởi vì bạn không thể tiêu nhiều hơn số tiền thực có. Bằng cách này, bạn sẽ không phải lo lắng về việc phải trả lãi cho ngân hàng.

Và vậy thôi. Aisha đã được ngân hàng chấp thuận thẻ tín dụng. Cô ấy quyết định cất thẻ trong ví và để dành cho những lúc cô thực sự cần mua thứ gì đó nhưng không có tiền mặt để mua ngay, chẳng hạn như dịch vụ xe hơi.

Nếu không Aisha sẽ chỉ sử dụng thẻ ghi nợ để dùng tiền trong tài khoản ngân hàng của cô ấy.

NHỮNG ĐIỂM CHÍNH VỀ KHOẢN VAY

- Các khoản vay có thể cực kỳ hữu ích để giúp chi trả các chi phí trong ngắn hạn. Tuy nhiên, hãy cẩn thận khi vay quá nhiều khoản trong dài hạn vì điều đó có thể khiến bạn tốn nhiều tiền hơn dự kiến.
- Vay tiền có nghĩa là bạn sẽ trả nhiều tiền hơn trong dài hạn cho những thứ bạn mua ngày hôm nay.
- Các khoản vay phải được thanh toán theo kế hoạch trả nợ. Khoản này nhiều khả năng sẽ là khoản ghi nợ trực tiếp mỗi tháng một lần.
- Nếu bạn trả nợ muộn, bạn sẽ phải trả thêm phí.
- Các khoản vay nóng rất đắt đỏ. Nên tránh các khoản vay này và chỉ nên sử dụng trong trường hợp khẩn cấp.
- Thẻ tín dụng là một cách dễ dàng để vay tiền từ ngân hàng. Nhưng hãy nhớ rằng: bạn vẫn cần trả tiền trong vòng 30 hoặc 60 ngày, tùy vào giới hạn do ngân hàng đặt ra.

CÁC LIÊN KẾT CHÍNH VỀ KHOẢN VAY

- <http://www.ndh.org.au/Debt-problems-1/Payday-short-term-loans/Risks-of-payday-short-term-loans>

CHƯƠNG 6

LẬP KẾ HOẠCH DI SẢN

Quản lý các vấn đề tài chính của bạn không chỉ là tiết kiệm tiền và đưa ra các quyết định tài chính thông minh. Lập kế hoạch di sản cũng rất quan trọng.

Lập kế hoạch di sản là quá trình lập nên một kế hoạch về cách chia sẻ tài sản của bạn khi bạn qua đời. Lập kế hoạch di sản cũng bao gồm việc giao trách nhiệm cho các thành viên trong gia đình và bạn bè; ví dụ: ủy quyền cho một trong những người con của bạn trong trường hợp bạn trở ốm yếu và không còn có thể hành động.

Hãy cùng xem Aisha lập kế hoạch di sản như thế nào:

Di chúc

Lý do mọi người lập một kế hoạch di sản là để đảm bảo bị kịch gia đình không trở thành bi kịch tài chính. Aisha biết rằng bạn bè và gia đình của cô ấy sẽ rất buồn nếu cô ấy qua đời nên cô ấy muốn đảm bảo di sản của mình có thể được chia đều trong gia đình. Dù gì thì cũng sẽ tốt hơn nếu Aisha đưa ra quyết định về điều sẽ xảy ra với tài sản của cô ấy trong trường hợp cô ấy qua đời.

Aisha quyết định điều đầu tiên cô ấy cần là lập di chúc. Trước khi cô ấy quyết định cách lập di chúc, cô ấy cần phải nghĩ về mức độ phức tạp của tình hình.

- Aisha đang thuê nhà và có một tài khoản tiết kiệm, một tài khoản tiền hưu bổng và một chiếc xe hơi. Do đó tình hình tài chính của Aisha không phức tạp.
- Aisha cũng có một số vật gia truyền quý giá, ví dụ như một vài món trang sức và các bức tranh mà cô ấy muốn để lại cho những người cụ thể.
- Nếu Aisha có con cái, thú cưng hay một doanh nghiệp thì di chúc của cô ấy cũng có thể bao gồm thông tin về người sẽ trông coi chúng trong trường hợp cô ấy qua đời.

Có hai cách để Aisha lập di chúc:

- Aisha có thể truy cập trực tuyến vào Smart Money và tải xuống các biểu mẫu:
<https://www.moneysmart.gov.au/life-events-and-you/over-55s/wills-and-power-of-attorney>
- Tùy chọn còn lại là gặp một luật sư lập kế hoạch di sản. Tùy chọn này sẽ đắt tiền hơn nhưng Aisha sẽ chỉ cần phải hẹn gặp một lần đầu với luật sư và sau đó họ sẽ làm hết tất cả mọi việc. Nếu Aisha cần lên kế hoạch về người sẽ trông coi con cái của mình thì cô ấy thực sự nên thuê luật sư để giúp đỡ lập di chúc.

Ngoài việc lập di chúc thì còn có một điều quan trọng khác Aisha cần phải làm: cô ấy cần phải trao đổi với bạn bè và gia đình về các quyết định của mình. Lập di chúc mà không báo cho ai biết không bao giờ là điều khôn ngoan. Chắc hẳn Aisha cũng sẽ không muốn khiến ai bất ngờ sau khi cô ấy qua đời. Ví dụ: có thể một trong những thành viên trong gia đình của Aisha cảm thấy đáng được hưởng một món trang sức của cô ấy. Hoặc có thể một người bạn đã cho Aisha vay tiền vài năm trước, và giả định rằng khoản này sẽ được trả lại trong di chúc của Aisha.

Như đã nói ở trên, mục đích chính của việc lập kế hoạch di sản là để đảm bảo bị kịch gia đình không trở thành bi kịch tài chính. Điều này có nghĩa là Aisha muốn đảm bảo sau khi buồn bã vì cô ấy qua đời, mọi người không bắt đầu cãi vã và tranh giành di chúc và phung phí tiền vào những cuộc chiến pháp lý.

Trao đổi về di chúc của bạn với gia đình có thể là một trò chuyện không mấy thoải mái, vì về cơ bản bạn đang nói về cái chết của mình. Tuy nhiên, trong ví dụ này Aisha là người phù hợp nhất để giải thích cho gia đình về những quyết định của cô ấy. Cô ấy không muốn mọi người phải đoán già đoán non sau khi cô ấy qua đời.

Vậy còn tiền hưu bổng thì sao?

Tiền hưu bổng của Aisha sẽ được quỹ hưu bổng của cô ấy để lại cho người được coi là phù hợp nhất. Ví dụ: người này có thể là bạn đời hoặc con cái của Aisha. Tuy nhiên, thực chất Aisha không có toàn quyền kiểm soát ai nhận được tiền hưu bổng của cô ấy trong trường hợp cô ấy qua đời.

Để Aisha có thể kiểm soát người cô ấy muốn để lại tiền hưu bổng cho, cô ấy sẽ phải điền một Mẫu Chỉ Định Người Hưởng Quyền Lợi Khi Qua Đời Mang Tính Ràng Buộc. Điều này có thể thực hiện thông qua quỹ hưu bổng của Aisha, bằng cách gọi cho họ hoặc xem trên trang web của họ.

Aisha nhận ra rằng có hai loại mẫu Chỉ Định Người Hưởng Quyền Lợi Khi Qua Đời:

- Mẫu Chỉ Định Người Hưởng Quyền Lợi Khi Qua Đời Mang Tính Ràng Buộc: Mẫu này có hiệu lực vĩnh viễn. Do đó chẳng hạn nếu như Aisha muốn để lại tiền hưu bổng cho con cái thay vì bạn đời của mình, cô ấy sẽ cần phải điền mẫu này.
- Mẫu Chỉ Định Người Hưởng Quyền Lợi Khi Qua Đời Không Mang Tính Ràng Buộc: Mẫu này có hiệu lực trong ba năm và sau đó hết hạn. Mẫu này cần phải được gia hạn mỗi ba năm để duy trì hiệu lực.

Sau khi Aisha hoàn thành kế hoạch di sản của mình, cô ấy có thể tự tin rằng cô ấy đã làm mọi thứ để giúp mọi việc trở nên dễ dàng hơn cho bản thân và gia đình trong trường hợp cô ấy ốm nặng hoặc qua đời. Aisha muốn tránh gây căng thẳng trong gia đình của mình.

LẬP KẾ HOẠCH

- Có hai nguyên tắc chính để lập kế hoạch di sản:
 1. Lập một kế hoạch tốt. Điều này bao gồm di chúc, và có thể là giấy ủy quyền.
 2. Trao đổi cởi mở và thành thật với gia đình của bạn.
- Sau khi bạn đã làm hai việc này, bạn có thể tự tin rằng mình đã làm hết mọi việc cho kế hoạch di sản của mình. Và mặc dù bạn có thể nghĩ rằng chỉ cần trao đổi với gia đình mình là đủ, hãy nhớ ghi lại vào di chúc và giấy ủy quyền sẽ đảm bảo điều này là chính thức và rõ ràng để mọi người làm theo.
- Tiền hưu bổng không được bao gồm trong di chúc của bạn. Để chọn người bạn muốn để lại tiền hưu bổng cho, bạn cần phải điền mẫu Chỉ Định Người Hưởng Quyền Lợi Khi Qua Đời Mang Tính Ràng Buộc hoặc mẫu Chỉ Định Người Hưởng Quyền Lợi Khi Qua Đời Không Mang Tính Ràng Buộc. Mẫu này có sẵn trên trang web quỹ hưu bổng của bạn.

CÁC LIÊN KẾT CHÍNH VỀ LẬP KẾ HOẠCH DI SẢN

- <https://www.moneysmart.gov.au/life-events-and-you/over-55s/wills-and-power-of-attorney>

CHƯƠNG 7

QUYỀN CỦA BẠN TẠI NƠI LÀM VIỆC

Điều quan trọng là bạn phải biết các quyền của mình tại nơi làm việc. Đáng tiếc thay một số người có thể lợi dụng nhân viên bằng cách bắt họ làm việc quá nhiều, làm việc trong điều kiện không an toàn, hoặc trả lương không tương xứng cho họ.

Hãy cùng xem trải nghiệm của Aisha trong việc hiểu rõ các quyền tại nơi làm việc.

Aisha nhớ khi cô ấy mới tới Perth. Cô ấy làm việc tại một quán cà phê nhỏ và được trả tiền mặt. Aisha cần phải làm việc nên cô ấy không nghĩ nhiều về điều này. Tuy nhiên, việc chủ sử dụng lao động trả tiền mặt cho nhân viên là bất hợp pháp. Trong trường hợp này, việc quán cà phê trả tiền mặt cho Aisha là bất hợp pháp, nhưng việc Aisha nhận thanh toán bằng tiền mặt thì không bất hợp pháp. Do đó, Aisha không làm gì sai, nhưng quán cà phê thì có.

Tại sao được trả tiền mặt lại không phải là điều tốt?

Aisha nhận ra rằng khi cô ấy được trả tiền mặt thì cô ấy đang được trả dưới mức lương tối thiểu. Aisha không được trả lương tương xứng cho công sức của mình.

Khi chủ sử dụng lao động trả lương cho nhân viên bằng tiền mặt, đó thường là chiến thuật để trả ít tiền hơn, tránh phải đóng thuế, và tránh phải trả tiền hưu bổng.

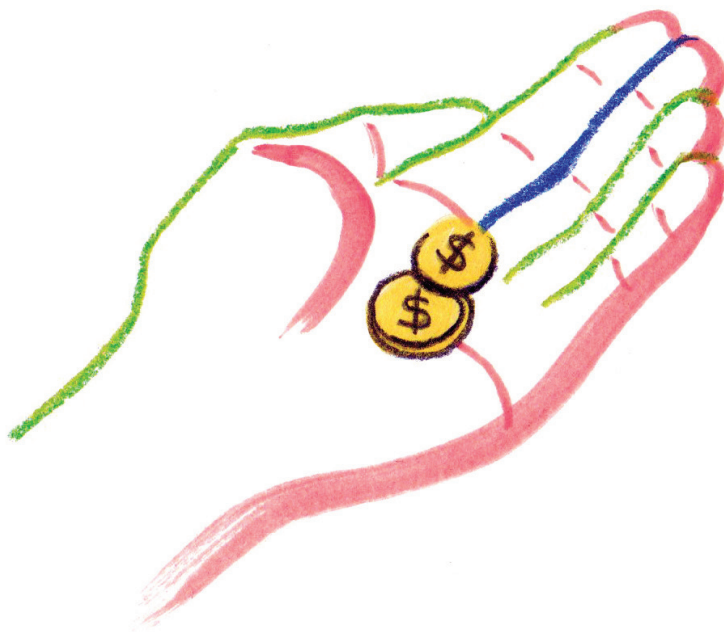
Chủ sử dụng lao động của Aisha nói với cô ấy rằng sẽ không có vấn đề gì khi họ trả tiền mặt vì khi đó Aisha sẽ không phải đóng thuế. Đúng là Aisha sẽ không phải đóng thuế cho số tiền cô ấy kiếm được. Tuy nhiên, việc Aisha không nhận khoản đóng tiền hưu bổng là không công bằng.

Aisha cũng nhớ ra rằng một trong những đồng nghiệp của cô ấy tại quán cà phê đã bị thương; người đó trượt chân do sàn ướt và bị thương mắt cá chân. Vì quán cà phê cũng trả tiền mặt cho nhân viên đó nên họ không phải hỗ trợ các chi phí y tế cho nhân viên đó vì anh ta không được bảo hiểm. Khi chủ sử dụng lao động trả tiền mặt cho nhân viên, đó thường là một chiến thuật để trốn tránh trách nhiệm pháp lý. Điều này có nghĩa là quán cà phê có thể trốn tránh trách nhiệm hỗ trợ cho nhân viên của họ trong trường hợp có vấn đề.

Aisha nhận ra rằng đây không phải là môi trường làm việc tốt. Tuy nhiên vì cô ấy cần tiền nên tình huống trở nên khó khăn.

Sẽ luôn tốt hơn khi được trả tiền qua các hình thức thanh toán điện tử vào tài khoản của bạn và nhận các tờ khai làm đến đâu trả đến đó (PAYG) từ chủ sử dụng lao động của bạn. PAYG là một bản tóm tắt thanh toán cho thấy các khoản thanh toán bạn đã nhận và số tiền được giữ lại từ các khoản thanh toán đó trong một năm tài chính.

Nếu như chủ sử dụng lao động muốn tôi có Mã Số Doanh Nghiệp Úc (ABN) thì sao?

Aisha nhớ rằng một người bạn của cô ấy đã từng tự làm chủ với tư cách người làm vườn. Người bạn của Aisha tên là Samantha. Samantha từng đi đến rất nhiều khu vườn để làm việc. Trong trường hợp của Samantha, cô ấy cần phải cung cấp ABN để được thanh toán. Điều này là bình thường vì Samantha tự làm chủ và làm hợp đồng cho những nơi cô ấy làm việc. Samantha không phải là nhân viên toàn thời gian cho bất kỳ khu vườn nào. Thay vào đó, cô ấy tự làm chủ.

Tuy nhiên, Aisha nhớ ra rằng quán cà phê nơi cô ấy làm việc đã yêu cầu cô ấy cung cấp ABN. Aisha không có ABN. Chủ quán cà phê ban đầu hơi khó chịu, nhưng vẫn cho cô ấy làm việc.

Trong trường hợp của Aisha, việc chủ sử dụng lao động yêu cầu cô phải có ABN là không công bằng. Chủ sử dụng lao động yêu cầu Aisha cung cấp ABN để họ có thể thanh toán cho Aisha một cách hợp pháp với tư cách là nhà thầu. Điều này có nghĩa là họ có thể trả tiền cho Aisha mà không phải trả tiền hưu bổng hay đóng thuế.

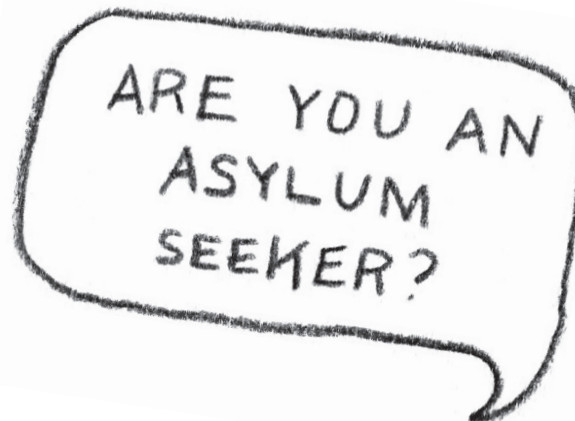
Bạn sẽ chỉ phải cung cấp ABN để làm việc nếu bạn tự làm chủ.

Nếu bạn làm việc toàn thời gian hay bán thời gian ở đâu đó và nơi làm việc của bạn yêu cầu bạn cung cấp ABN thì điều đó có nghĩa là họ nhiều khả năng đang cố trốn tránh trách nhiệm đóng thuế và thanh toán tiền hưu bổng cho bạn.

Vậy còn quyền làm việc của Aisha ở Úc thì sao?

Khi Aisha mới tới Úc, cô ấy dùng visa tạm thời vì đang phải xin quyền tị nạn. Với tình trạng visa của Aisha, cô ấy vẫn có quyền làm việc tại Úc. Do đó Aisha được cho phép làm việc.

Aisha tự hỏi liệu chủ sử dụng lao động có quyền hỏi xem cô có đang xin quyền tị nạn không hay không? Câu trả lời là không.

Nơi làm việc không có quyền hỏi Aisha hay bất kỳ ai xem liệu họ có đang xin quyền tị nạn hay không. Tất cả những gì Aisha cần cho chủ sử dụng lao động biết là cô ấy có quyền làm việc tại Úc theo các điều kiện trong visa.

NHỮNG ĐIỂM CHÍNH VỀ QUYỀN CỦA BẠN TẠI NƠI LÀM VIỆC

- Bạn nên đảm bảo mình được nơi làm việc trả lương đúng cách. Điều này có nghĩa là chủ sử dụng lao động phải chuyển tiền cho bạn chứ không phải trả bằng tiền mặt.
- Bạn không cần phải cung cấp ABN để làm việc cho một chủ sử dụng lao động.
- Bạn không cần phải cho chủ sử dụng lao động biết liệu bạn có đang xin quyền tị nạn hay không. Bạn chỉ cần cho họ biết rằng bạn đủ điều kiện làm việc tại Úc theo visa của bạn.

CÁC LIÊN KẾT CHÍNH VỀ QUYỀN CỦA BẠN TẠI NƠI LÀM VIỆC

- <https://www.fairwork.gov.au/>

Multicultural Women's
Health Services

Ishar Multicultural Women's Health Services
21 Sudbury Road Mirrabooka WA 6061
(08) 9345 5335